

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Heydar

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 237 (5957) 21 dekabr 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev MDB dövlət başçılarının qeyri-rəsmi görüşündə iştirak edib

4

"Xalqımız bu
addımları tam
dəstəkləyir"

4

Parlament seçkilərinə
qədər
yeni seçki məntəqələri
yaradılacaq

5

"Əldə edilən
bütün uğurların
təməlində
Heydər Əliyev
ideologiyası dayanır"

21 dekabr 2019-cu il

İlham Əliyev: “Bu gün Rusiya-Azərbaycan əlaqələri tarixdə ən yüksək səviyyədədir”

Prezident İlham Əliyev Sankt-Peterburqda fəaliyyət göstərən Azərbaycan diaspor təşkilatlarının rəhbərləri ilə görüşüb

Dekabrin 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərində fəaliyyət göstərən diaspor təşkilatlarının rəhbərləri ilə görüşüb. AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri xəber verir ki, görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, bütövlükde 2019-cu il Rusiya-Azərbaycan əlaqələrinin tarixində xüsusi yer tutur:

-Mən bu gün Sankt-Peterburqda cənab Prezident Vladimir Putinin dəvəti ilə gəlmisəm. Prezident Putinin dəvəti ilə MDB dövlət başçılarının ötən ilin sonunda da qeyri-rəsmi zirvə görüşü keçirilib, bu ilin sonunda da keçirilir. Bu, artıq ənənəye əvərilibdir və çox gözəl ənənədir. Çünkü yaxşı fürsətdir ki, bir dəha dövlət başçıları görüşsünlər və gələn il görüləcək işlər haqqında fikir mübadiləsi aparsınlar.

Mən də bu dəfə Azərbaycan diasporunun rəhbərləri və nümayəndələri ilə görüşürəm. Əvvəller də bizim görüşlerimiz olubdur, hem Bakıda, hem Sankt-Peterburqda. Amma bu gün bir daha görüşürük və bu, çox əlamətdar hadisədir. Mən biliyəm ki, Sankt-Peterburqda və Leningrad vilayetində çox böyük Azərbaycan diasporu yaşayır və fəaliyyət göstərir. Uzun illərdir ki, bu təşkilata Vaqif Məmişov sədrlik edir. Biliyəm ki, burada yaşayan azərbaycanlılar Rusyanın çox dəyərli vətəndaşları kimi həm Rusyanın ümumi inkişafına töhfə verirlər, həm də ki, tarixi Vətənlə də əlaqələri saxlayırlar, gedib-gelirlər. Mənim bundan xəbərim var, bu, çox müsbət haldır.

Deye bilerəm ki, bütövlükde 2019-cu il Rusiya-Azərbaycan əlaqələrinin tarixində xüsusi yer tutur. Prezident Vladimir Putinlə mənim çoxsaylı görüşlərim olub. Hər bir görüş çox məhsuldar olub. Bu görüşlərdə müzakirə olunmuş məsələlər və qəbul edilmiş qərarlar sonra həyatda öz eksini tapır. Nazirlər səviyyəsində bir çox qarşılıqlı se-

fərlər olubdur, Rusyanın Federasiya Şurasının sədri xanım Valentina Ivanovna Matviyenko aprel ayında Azərbaycana rəsmi səfərə gəlmışdır. Diger vəzifəli şəxslərin də səfərləri olub. İlkən sonunda növbəti görüş gözlənilir. Rusyanın İqtisadi İnkişaf naziri Bakıya gələcək və sonra öz həmkarları ilə sərhədə gedib Samur çayı üzərində tikilmiş yeni körpünün açılışını edəcəklər.

Bu il Mehriban xanımın Rusiyaya çox uğurlu rəsmi səfəri baş tutdu. Səfər çox yüksək səviyyədə təşkil edildi. Prezident Vladimir Vladimirovich Putin ilə görüşü, Prezident tərəfindən Mehriban Əliyevaya "Dostluq" ordeninin təqdim edilməsi, elbəttə ki, böyük hadisədir. Biz biliyik ki, Rusyanın Prezidenti prezident olmayan şəxsləri çox nadir hallarda qəbul edir. Bu ətisna hal Rusiya Prezidentinin Azərbaycana münasibətinin təzahürüdür. Azərbaycanda da Rusiya Prezidentinə böyük hörmət var. İki-tərəfli əlaqələrin inkişafında prezidentlərin, elbəttə ki, xüsusi rolu vardır. Mehriban xanımın səfər çərçivəsində həm Baş Nazirə, həm də Federasiya Şurasının sədri ilə görüşləri olubdur. Əlbəttə ki, Xalq Təsərrüfatı Nailiyətləri Sərgisində "Azərbaycan" pavilyonunun yenidən açılması tarixi hadisədir.

Yeni, bu və digər hadisələr 2019-cu ildə Rusiya-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafını şərtləndirdi. Bu işlərin iştirakçısı və bir çox məsələlərin təşəbbüskarı kimi məntəm qətiyyətlə deyə bilərəm ki, bu gün Rusiya-Azərbaycan əlaqələri tarixdə ən yüksək səviyyədədir.

Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar, əminəm ki, bunu gündəlik həyatda hiss edirlər. Çünkü Rusiyada azərbaycanlılara münasibət çox müsbətdir, onlar rahat yaşayırlar. Onların bir çoxu, demək olar ki, mütləq əksəriyyəti çox fəaldır, həm elmdə, təhsildə, biznesdə böyük imkanları var. Rusyanın vilayətlərinde və böyük şəhərlərində qanunvericilik orqanlarında artıq

azərbaycanlılar təmsil olunurlar. Azərbaycan əsilli vətəndaşların Rusiyada sayı təqribən 700 minə yaxındır. Burada işləməyə, yaxud da ki, ezamiyətə gələn Azərbaycan vətəndaşlarının sayı da çoxdur. Ona görə Rusiya-Azərbaycan əlaqələrinin bu səviyyədə olması Rusiyada yaşayan azərbaycanlılar üçün də, bizim üçün də çox böyük dəyərdir.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycanda da böyük rus icması yaşayır və fəaliyyət göstərir. Cənubi Qafqazda en böyük rus icması Azərbaycandadır. Onlar bizim qardaşlarımız ki mi Azərbaycanın ümumi inkişafına öz töhfələrini verirlər.

Ona görə hesab edirəm ki, ilin sonunda bizim görüşümüzün xüsusi mənası var. Fürsətdən istifadə edərək sizi qarşısın gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətə təbrik edirəm. Xahiş edirəm, mənim sałamlarımı Sankt-Peterburqda və Leningrad vilayətində yaşayışın soydaşlarımıza çatdırırasınız.

xxx
Azərbaycanlıların Sankt-Peterburqdakı diaspor təşkilatının rəhbəri Vaqif Məmişov diasporun nümayəndələri adından Prezident İlham Əliyevə onlara göstərilən dəstəyə görə minnətdarlığını bildirdi. Qeyd olundu ki, Azərbaycan diasporu Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə aparılan dərin islahatlar prosesini, əldə olunan inkişafı, qazanılan uğurları böyük maraqla izleyir və destəkləyir.

Bildirildi ki, diasporumuz dövlətimizin başçısının qayığını daim öz üzərində hiss edir. Vurğulandı ki, Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin dostluq münasibətləri ölkələrimiz arasındaki əlaqələrin möhkəmlənməsində mühüm rol oynayır, diasporumuz da bu münasibətlərdən bəhrələnir, onun dərinləşməsinə töhfəsini verir və bundan sonra da verəcək. Sonda xatirə şəkli çəkdirildi.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Nizaməddin Quliyevin Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilməsi haqqında Sərençam imzalayıb. Trend-in məlumatına görə, sərençamda deyilir ki, Nizaməddin Məhəmməd oğlu Quliyev Ağstafa Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilsin.

Prezident İlham Əliyev MDB dövlət başçılarının qeyri-rəsmi görüşündə iştirak edib

Dekabrin 20-də Rusyanın Sankt-Peterburq şəhərində MDB dövlət başçılarının qeyri-rəsmi görüşü keçirilib. AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri xəber verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev görüşdə iştirak edib. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi qarşılıdı. Prezident Vladimir Putin görüşdə çıxış etdi.

Sonra Prezident İlham Əliyev görüş iştirakçıları ilə birgə "1939-cu il II Dünya mühəribəsinin başlanmasına" mövzusunda tarixi-sənədli sərgi ilə tanış oldu.

Sərgidə toplanan arxiv sənədlərinin əsilləri, kinokronika, fotosalar, muzey əşyaları və digər coxsayı eksponat irimiqyaslı dünya mühəribəsinə getirib çıxaran hadisələr haqqında məlumat verir. Həm tarixçilər, həm də ən geniş auditoriya üçün nəzərdə tutulan sərgi Rusyanın Federal Arxiv Agentliyi, Dövlət Hərbi Tarix Arxiv, Xarici İşlər Nazirliyinin tarixi sənədlər departamenti və Prezident Qrantları Fondundan dəstəyi ilə təşkil edilib.

Dövlət başçısının çıxışı sənaye və iqtisadiyyatın rentabelliyyini ehtiva edir

Prezident İlham Əliyev: “Bu gün biz ölkəmizin hərtərəfli inkişafına nail olmuşuq və bütün reytinglər bunu göstərir”

Azerbaycanın hərtərəfli inkişafı dövlət siyasetinin prioritetidir. Xüsusi, regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul edilən dövlət proqramları bu sahədə böyük uğurların yaranmasına imkan verib. Həyata keçirilən işlər sayəsində bölgələrdə minlərlə kiçik, orta və iri sənaye, turizm, kənd təsərrüfatı məssəsələrinin işə düşməsi iqtisadi inkişafımıza fayda verməklə yanaşı, bölgələrdə əhalinin məşğulluq problemi həllində də mühüm rol oynayır.

Xüsusile də, yüksək inkişafın edilməsi meqsədilə Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə ayri-ayrı bölgələr üzrə müxtəlif sahələrin inkişafına dair müşavirələrin keçirilməsi aqrar və sənaye sektorunda da canlanmaya səbəb olub. Məhz dekabrın 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yanında pambıqcılıq mövsumunun yekunları və 2020-ci ildə görülecek tədbirlər ilə bağlı keçirilən müşavirədə əvvəller keçirilən müşavirələrlə bağlı məlumat vərib: “Əvvəlki dövrlərdə mənim sədrliyimle çəltikçilik, sitrusçuluq, tütünçülük və çayçılıq üzrə müşavirələr keçirildi. Bu enənəvi sahələr inkişaf edir. Biz sıqareti ixrac-yönümlü məhsul kimi görürük. Bu il Sumqayıtda yeni sıqaret fabriki açıldı, Bakıdakı fabrik yenidən quruldu. Biz həm idxlaldan asılılığı azaldırıq, həm də böyük ixrac imkanı yaradırıq. Yeni bütün bu sa-

hələr bizim üçün enənəvi sahələrdir. Sadəcə olaraq, dövlət diqqəti azalanda, bu sahələr məhvə doğru gedirdi, o cümlədən, üzümçülük. İndi mən bunu qeyd etdim, Ulu Öndərin vaxtında 2 milyon ton üzüm istehsal olunurdu, onlarla şərab zavod fəaliyyət göstərirdi. Hamısı sıradan çıxdı və məhv edildi. O zavodların materialları satıldı, yeni böyük bir cinayət töredildi və demək olar ki, bu sahə itib-batmışdı. Mən rəqəmlərə baxanda, gördüm ki, bir neçə il bundan əvvəl, cəmi 100 min ton üzüm istehsal olundu, yeni bağlar salınırdı. Çünkü əl vermirdi, gərək xərcleyən, 5-6 il gözləyən, məhsul götürəsən, sonra hara satasan? Şərab zavodları yox, emal yox, ona görə üzümçülük batıb gedirdi. Bir də ki, əlbəttə, Ulu Öndər Azərbaycandan gedəndən sonra burada rəhbərlik etmiş şəxslər də bu cinayətin töredilməsində fəallıq göstərildilər, üzüm bağlarını qırırdılar. Bu, böyük bir cinayətdir. Nə Ukraynada, nə Gürçüstanda, nə Moldovada, nə Ermenistanda bunlar olmadı. Ancaq burada, nəyə görə? Çünkü buraya Qorbaçov tərəfindən cəza kimi bir yaramaz adam göndərildi, onun da əsas meqsədi Azərbaycanı məhv etmək idi və buna nail olmağa çalışırı. Ancaq Azərbaycan xalqı imkan vermedi və cinayət töredən sonra 1990-ci ildə buradan qaçırdı. Ondan sonrakı dövrə - xüsusile, AXC-Müsəvat antimilli qruplaşma hakimiyyətə gələndə onlar, ümumiyyətlə, başa düşmürdülər, anlamırdılar ki, kənd təsərrüfatı nədir. Onların məqsədi ta-

lançılıq idi, Ləl-Cəvahirat Fondunu talaclar, orada bir dənə də əşya qalmamışdır, hamisini satdılar, neft bonuslarını oğurladılar. Səhv etmirəm, onların dövründə, təqribən, 20 və ya 30 milyon dollar dəyərində neft bonusu verilmişdir, oğurladılar. Sonra bunu axtarmağa başlayanda, onun izi-tozu da qalmamışdı. Bir il ərzində milyardlarla dollar ziyan vurdular, taladılar, oğurladılar, öz ciblərini doldurdular, sonra da qorxaqcasına fərərilik edərək hakimiyəti tərk etdilər, vəzifələrini dondurdukları və bu gün də öz rezil hərəketləri ilə cəmiyyətdə ikrəh hissi doğururlar. Onların bu qorxaqlığı, panika, isterika, paranoja və satqınlığı, artıq heç kiməsir deyil. Bax, bu idi real vəziyyət”.

“Bu gün biz ölkəmizin hərtərəfli inkişafına nail olmuşuq və bütün reytinglər bunu göstərir”

Dövlət başçısı Azərbaycanın hərtərəfli inkişaf etdiyini və inkişaf etmiş dünya dövlətləri içərisində güclü ölkələr sırasında olduğunu da vurğulayıb: “Ancaq bu gün biz ölkəmizin hərtərəfli inkişafına nail olmuşuq və bütün reytinglər bunu göstərir. Bu yaxınlarda Azərbaycan dünyanın güclü ölkələri sırasına daxil edilib. Bu sıyahida cəmi 80 ölkə var və bizim bədnam qonşumuzun adı orada yoxdur. Bilmirəm, onların adı hansı dəftərdə var, amma, her halda, bunu arṭiq biz demirik, bunu mötəbər qu-

rumlar deyir. Biz güclü dövlətlər sırasında 45-ci yerdeyik. Bir neçə inkişaf etmiş ölkəni qabaqlamışıq. Hələ mən Davos reytinglərini demirəm, onu dəfələrlə demişəm. Bax, budur bugünkü Azərbaycan”.

Prezident İlham Əliyev əldə olunan naiiliyyətlərde kənd təsərrüfatının prioritət olduğunu vurğulayaraq, tam şəffaflığın vacib olduğunu bildirib: “Ancaq elbəttə ki, biz əldə edilmiş naiiliyyətlərə kifayətən bilmərik. Hazırkıda kənd təsərrüfatı sahəsində çox ciddi isləhatlar aparılır, şəffaflıqla, subsidiyalarda bağlı yeni mexanizmlər tətbiq edilir. Əvvəlki dövrlərdə həm mərkəzi, həm də yerli icra orqanları tərəfindən subsidiyalarda bağlı böyük pozuntular var idi. Buna son qoyular və son qoyulmalıdır. Bu sahədə və bütün başqa sahələrdə tam şəffaflıq olmalıdır, o cümlədən, ödənişli ictmai iş yerlərinin yaradılması ilə bağlı”.

“Vətəndaşlar dövlətin diqqətini daim hiss eləsinlər, necə ki, biz hər bir çətin anda vətəndaşın yanındayıq”

Dövlət başçısı, bütün tədbirlərdə olduğu kimi, keçirilən müşavirədə də her bir məmərun xalqa xidmət etdiyini dənə-dənə vurğulayıb: “Artıq bir neçə icra başçısı vəzifədən çıxarıldı və sebəblərdən biri də o idi ki, onlar kasib vətəndaşlar üçün nəzərdə tutulan vəsaiti ora-bura xərcleyirdilər. O sıyahılara ya öz qohumlarını yazdırıldırlar, ya da ki, ümu-

miyyətə, o vəsait ünvana çatmadı. Belə sığnallar olub, onlar araşdırılır və daha da ciddi araşdırılacaq. İş təkcə inzibati cəza ilə məhdudlaşmayacaq və bunu hər kəs eşitsin-bilsin, burada oturulanlar və burada olmayanlar. Ona görə hər yerde şəffaflıq, dövlət və xalqa, vətəndaşlara xidmət etmək əsas prinsip olmalıdır ki, vətəndaşlar dövlətin diqqətini daim hiss eləsinlər, necə ki, biz hər bir çətin anda vətəndaşın yanındayıq”.

Prezident, xüsusile də, onu da vurğulayıb ki, istər obyektlərin, istərsə də yaşayış evlərinin sığortalanması ilə bağlı məsələyə də toxunaraq, bildirib ki, bu sahədə maarifləndirme işləri aparılmalıdır: “Bax, bu, bizim məsəliyyətimizdir, o insanlar ki, doğrudan da, ehtiyac içindeirlər, o evləri özləri bərpə edə bilməzlər. İndi o evləri sığortalamaq üçün maarifləndirme işləri aparılmalıdır. Ancaq hansı biznesmənə və böyük mülklərə sahib olan varlı bir adama dövlət niye kömək etməlidir? Qətiyyən elə şey ola bilmez və hər kəs nəticə çıxarsın”.

“Son illər ərzində pambıqcılıqda inkişafla bağlı atılmış bütün addımlar öz səmərəsini verməkdədir”

Prezident İlham Əliyev bu gün pambıqcılıqla bağlı məsələlərə toxunaraq, görülen işlərə yüksək qiymət verib: “Pambıqcılıqla bağlı məsələlər müzakirə olunarken, bir daha demek isteyirəm ki, mən görülmüş işlərə çox yüksək qiymət verirəm, bütün qurumlar fəal işləyiblər. Prezident Administrasiyası bu işləri koordinasiya edib. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, yerli icra orqanlarının bir çoxu yaxşı nəticələr əldə ediblər, pis göstəriciləri olan rayonlar da nəticə çıxarmalıdır”.

Dövlət başçısı pambıqcılığın da rekord göstərici əldə olunduğu qeyd edib: “Pambıqcılığımı, demək olar ki, başa çatıbdır. Bu il rekord göstərici əldə olunub, 294 min ton pambıqcılıq yılılıb və hər hektardan məhsuldarlıq orta hesabla 29,4 sentner teşkil edib. Bu, doğrudan da, çox böyük göstəricidir və onu göstərir ki, son illər ərzində, pambıqcılıqla inkişaf edə bilmez. Biz demək olar ki, Azərbaycanda pambıqcılığı dirçəltmiş, bunu çox gelirli sahəyə çevirmiş, pambıqcılıqla məşğul olan rayonlarda məşğulluq problemlərini həll etmiş. Beləliklə, biz qarşımızda duran bütün vəzifələrə nail olmuşuq, bu vəzifələri icra etmişik”.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

21 dekabr 2019-cu il

“Xalqımız bu addımları tam dəstəkləyir”

“Ümumiyyətlə, korrupsiyaya və məmər özbaşinalığına qarşı mübarizə Ulu Önder Heydar Əliyev tərəfindən əsası qoyulan və bu gün möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən daxili siyasetin daim ayrılmaz tərkib hissəsi olub. Bu faktor hakimiyyətə olan ümumxalq inançının mühüm komponentini təşkil edir”. Bunu SIA-ya açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyası İcra katibinin müavini, Milli Məclisin Komitə sədri Siyavuş Novruzov deyib.

YAP icra katibinin müaviniin sözlərinə görə, uğurla həyata keçirilən neft strategiyası və düşünülmüş iqtisadi tərəqqi konsepsiyası nəticəsində bu gün hər birimiz inkişafın Azərbaycan modeli kimi bir fenomenle qurur duyuruq: “Ölkəmiz ildən-ile zənginləşir, insanların rifah hali yaxşılaşır. Azad sahibkarlıq fəaliyyəti üçün hər cür şərait yaradılıb, zəruri infrastruktur və hüquqi-normativ baza formalasdırılmışdır. Lakin təessüflər olsun ki, dövlətdə yüksək vəzifələr tutan bəzi şəxslər bu mühitdən öz şəxsi maraqları naminə sui-iştifadə etmək və qeyri-qanuni yolla varlanmaq fikrine düşürlər. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, eger onların bu cür negativ fəaliyyəti, sahibkarlıq tərəfdikləri sənii engeller olmasaydı bu gün ölkə iqtisadiyyatı indikindən də yüksək göstəricilərə malik olardı. Lakin ən əsası odur ki, bu tip mənfi təzahürlərə qarşı mübarizə ardıcıl və məqsədönük şəkildə davam edir və galəcəkdə də belə olacaqdır. Cəmiyyətimizdə bu baxımdan zərrə qədər şübhə və tərəddüd yoxdur və xalqımız bu addımları tam dəstəkləyir”.

11 ayda Azərbaycana 192 ölkədən 3 milyona yaxın turist gəlib

Dövlət Sərhəd Xidmətinin məlumatına əsasən 2019-cu ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycana dünyadan 192 ölkəsindən 2923,8 min və ya 2018-ci ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 11,0 faiz çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib. Dövlət Statistika Komitəsindən AZERTAC-a bildirilib ki, gələnlərin 29,7 faizi Rusiya Federasiyası, 22,6 faizi Gürcüstan, 9,9 faizi Türkiye, 8,0 faizi İran, 3,5 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, hər birindən 2,0 faiz olmaqla Birleşmiş Ərəb Əmirlikləri və Hindistan, 1,9 faizi Ukrayna, 1,7 faizi Türkmenistan, 1,6 faizi İraq, hər birindən 1,5 faiz olmaqla Qazaxistan və İsrail, 1,4 faizi Pakistan, 1,2 faizi Büyük Britaniya, 11,4 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslər olmuşdur. Gələnlərin 66,3 faizini kişi, 33,7 faizini isə qadınlar

təşkil edib.

Ölkəmizə yanvar-noyabr aylarında gələnlərin sayında daha çox artım Türkmenistan (90,0 faiz), Hindistan (67,7 faiz), Çin (63,1 faiz), Misir (58,5 faiz), Malayziya (51,2 faiz), Səudiyyə Ərəbistanı (46,1 faiz), Macarıstan (32,8 faiz), Polşa (31,7 faiz), Özbəkistan (27,3 faiz), İspaniya (26,6 faiz), Filippin (26,5 faiz), Böyük Britaniya (26,5 faiz), Qazaxistan (24,1 faiz), Cənubi Koreya (20,2 faiz), Gürcüstan (20,1 faiz) və Almaniya (19,8 faiz) vətəndaşları arasında qeydə alınmışdır. 2019-cu ilin yanvar-noyabr aylarında Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 22,0 faiz artaraq 130,0 min nəfər, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı isə 9,1 faiz artaraq 1060,0 min nəfər olub. Ölkəmizə gələn əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin 58,4 faizi dəmir yolu və avtomobil, 16,8 faizi hava, 0,7 faizi isə su nəqliyyatından istifadə edib.

tündan istifadə edib.

2019-cu ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ölkələrə gedən Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının sayı əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 14,1 faiz artaraq 5095,0 min nəfər olub. Ölkə vətəndaşlarının 36,7 faizi İran, 28,7 faizi Gürcüstana, 17,6 faizi Rusiya Federasiyasına, 11,5 faizi Türkiyəye, 5,5 faizi isə digər ölkələrə gedib. Gedənlərin 64,0 faizi ni kişilər, 36,0 faizini qadınlar təşkil edib. Bu dövrde İrana gedən Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 25,5 faiz, Gürcüstana gedənlərin sayı 12,7 faiz, Rusiya Federasiyasına gedənlərin sayı 6,2 faiz, Türkiyə gedənlərin sayı isə 4,5 faiz artıb. Cəri ilin yanvar-noyabr aylarında xarici ölkələrə səfər etmiş Azərbaycan vətəndaşlarının 82,5 faizi dəmir yolu və avtomobil, 16,8 faizi hava, 0,7 faizi isə su nəqliyyatından istifadə edib.

Parlament seçkilərinə qədər yeni seçki məntəqələri yaradılacaq

Azərbaycanda bəzi seçki dairələri üzrə yeni seçki məntəqələri yaradılır. SIA-nın verdiyi xəbərə görə, bu barədə məsələ Mərkəzi Seçki Komissiyasının dünən keçirilən iclasında müzakirə edilib. Bəzi seçki dairələri üzrə yeni seçki məntəqələrinin yaradılmasına dair məsələ baxılaraq, 13 yeni məntəqənin yaradılması ilə bağlı qərar qəbul olunub.

İclasda çıxış edən MSK sədri Məzahir Pənahov qeyd edib ki, növbədənəkar parlament seçkilərində yeni yaradılacaq seçki məntəqələri də daxil olmaqla 5575 məntəqə olacaq: “Seçki məntəqələrinin hamısında lazımı şərait yaradılacaq ki, Azərbaycan vətəndaşları öz hüquqlarından istifadə edə bilsinlər”. MSK sədri həmçinin deyib ki, missiyalarını layiqincə yerinə yetirmələri üçün müşahidəçilər üçün de lazımı şəraitin yaradılacağını vurğulayıb.

Natali Qule: Azərbaycanda həyata keçirilən islahatlar ölkənin yeni imicini formalaşdırır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çox cəsarətlə islahatlar həyata keçirir. Ölkə sürətlə inkişaf edir, sosial, iqtisadi sahələrdə islahatlar geniş vüsət alıb. Bu fikirləri Fransa Senatında Fransa-Azərbaycan parlamentlərə dəstələr qrupunun sədr müavini Natali Qule AZERTAC-a açıqlamasında deyib. Natali Qule bildirib ki, ölkədə aparılan islahatlar inkişafı daha da sürətləndirəcək və bütün əhalilər bundan bəhrələnəcək. Azərbaycan Prezidentinin xarici siyaseti kimi daxili siyaseti də müdrikdir. Senator vurğulayıb ki, Azərbaycanda həyata keçirilən islahatlar ölkənin yeni imicini formalaşdırır. Prezident İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Azərbaycanın daha da inkişafı istiqamətində böyük səylər göstərir. Bu səylər xalqın rifahına, eləcə də regionun sabitliyinə və təhlükəsizliyinə xidmət edir.

Qoşqar Təhməzli: “2020-ci ildən Azərbaycana gətirilən məhsullara idxlə-karantin sistemi tətbiq ediləcək”

Gələn ildən Azərbaycana gətirilən məhsullara idxlə-karantin sistemi tətbiq olunacaq. AZERTAC xəber verir ki, bu barədə dekabrın 20-də Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Qoşqar Təhməzli Xarici Ticarət İştirakçılarının II Respublika Forumunda deyib. “Gömrük-keşid məntəqələrinə yaxın ərazilərdə heyvan, bitki mənşəli və digər qida məhsullarına münasibətdə vəhidi məntəqələrdə qida təhlükəsizliyinə görə risklərin dəyişdirilməsi keçiriləcək. Bununla da ölkəyə idxlə oluna qida məhsullarının sürətli idxləsına, təhlükəsizlik göstəricilərinin təmin olunmasına töhfə veriləcək”, - deyə o bildirib.

Azərbaycan Avropa Şurasının Lanzarote Konvensiyasına qoşulub

Azərbaycan Respublikası “Lanzarote Konvensiyası” kimi tanınan “Uşaqların cinsi istismar və cinsi zorakılıqla müdafiə haqqında” Avropa Şurası Konvensiyasına qoşulub.

AZERTAC xəber verir ki, Strasburqda Avropa Şurasının mənzil-qərargahında təşkil edilən resmi mərasimdə bu Konvensiyanın Azərbaycan Respublikasının 1681-VQ nömrəli 22 oktyabr 2019-cu il tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmesi haqqında ratifikasiya sənədinin əsl ölkəmizin qurumlarındakı daimi nümayəndəliyinin rəhbəri, səfir Fərəddin İsmayılov tərəfindən təşkilatın baş katibinin müavini xanım Qabriella Battaini-Draconio təqdim olunub. Təqdimat mərasimində Avropada geniş yayılmış uşaqlara qarşı cinsi zorakılığın ən ağır cinayət növü olduğunu bildirən baş katibin müavini Q. Battaini-Draconi Konvensiyanın Azərbaycan tərəfindən ratifikasiya edilməsini alqışlayıb. Lanzarote Konvensiyasının müvafiq müddələlərinə uyğun olaraq, Avropa Şurasının bu hüquqi sənədi 2020-ci il aprelin 1-dən etibarən qüvvəyə minəcək.

On bir ayda rabitə xidmətlərinin dəyəri 16 faizədək artıb

Yanvar-noyabr aylarında informasiya və rabitə müəssisələri 1 milyard 964,2 milyon manatlıq xidmət göstərib ki, onun da 72,8 faizi əhalidən istehlak olunub. Dövlət Statistika Komitəsindən AZERTAC-a bildirilib ki, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin dəyəri real ifadədə 15,9 faiz artıb, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 82,4 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşüb. Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 41,5 faizi və ya 815,2 milyon manatlı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşıb.

Qulam İshaqzai: Azərbaycan BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə sadıq dövlətdir

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbincə Əliyeva BMT-nin ölkəmizdəki rezident əlaqələndiricisi Qulam İshaqzai ile görüşüb.

AZERTAC xəbər verir ki, Ombudsman Azərbaycan dövlətinin insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi məsələsinə xüsusi diqqət göstərdiyini nəzərə çatdırıb. O deyib ki, Azərbaycanın öz müstəqilliyiñi bərpa etdiğindən sonra Ombudsman institutunun yaradılması ölkəmizdə insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində atılmış en mühüm addimlardan biridir. Bildirilib ki, əhalinin bütün qruplarının hüquqlarının müdafiəsi Ombudsmanın çoxşaxəli fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərindəndir. Qeyd olunub ki, Azərbaycan Ombudsman institutu, eyni zamanda, BMT tərəfindən tanınan Milli İnsan Hüquqları İnstitutu kimi Paris Prinsiplərinin tələblərinə uyğun olaraq insan hüquq və azadlıqlarının səmərəli müdafiəsi istiqamətində Milli İnsan Hüquqları Institutlarının Qlobal Alayınsı ilə əməkdaşlıq edir. Müvəkkil bildirilib ki, Ombudsman təsisatı fəaliyyəti dövründə BMT və onun struktur bölmələri ilə six əlaqələr yaradıb, bиргə layihələr reallaşdırılıb. Bu layihələr çərçivəsində BMT-nin İnsan Hüquqları mexanizmləri, BMT-nin müqavilə orqanlarına hesabatların verilməsi ilə bağlı maarifləndirici telimlər həyata keçirilib. Bütün bunlar insan hüquqlarının təbliğü və təşviqi, əhalinin maarifləndirilmesi baxımından böyük əhəmiyyət malikdir. Müvəkkil bildirilib ki, Ombudsman BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf

Məqsədlərinin həyata keçirilməsi istiqamətində bundan sonra da öz səylərini əsirgəməyəcək. Qeyd olunub ki, Universal Dövrü icmal prosesi çərçivəsində Azərbaycanın dövri məruzələri, həmin məruzələrə Ombudsman institutunun Milli İnsan Hüquqları İnstitutu qismində öz töhfəsinə verməsi və tövsiye qərarlarının icrası ilə əlaqədar müvafiq addimların atılması qarşıda duran mühüm məsələlərdəndir.

Ombudsman Səbincə Əliyeva Ermənistanın Azərbaycan ərazisinin 20 faizini işgal etməsi nəticəsində 1 milyondan çox soydaşımızın qaçqın və məcburi köçkü vəziyyətinə düşdüyüñü, bunun insan hüquqlarının pozulması faktı olduğunu deyib, pozulmuş hüquqların bərpasının vacibliyini diqqətə çatdırıb.

BMT-nin ölkəmizdəki rezident əlaqələndiricisi Qulam İshaqzai Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili Səbincə Əliyevanı bu vəzifəyə seçilməsi münasibətə təbrik edib. O, Ombudsman təsisatı ilə BMT arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsinin əhəmiyyətindən bəhs edib. Q.İshaqzai insan hüquqlarının qorunmasının BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərində əksini tapmış mühüm məsələlərdən biri olduğunu vurğulayıb. Ombudsmanların insan hüquqlarının müdafiəsində, inklüziv cəmiyyətin formalaşmasında mühüm rol olsadığını deyən BMT-nin ölkəmizdəki rezident əlaqələndiricisi Azərbaycanın Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə sadıq dövlət olduğunu vurğulayıb. Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər müzakirə edilib.

Paşinyanın böyük səhvi

Koçaryanı həbsxanada saxlamaqla Nikol böyük səhv edir. SİA Ermənistana məxsus aysor.am saytında yayımlanan məlumatata istinadən xəbər verir ki, bunu "Sexakron" partiyasının rəhbəri Şant Arutyunyan bu gün jurnalistlərlə görüşü zamanı deyib.

O, jurnalistlərle görüşü zamanı Paşinyanın Koçaryanı həbsxanada saxlamaqla böyük səhv etdiyinə emin olduğunu deyib və çəkinmədən qeyd edib ki, şəxsən o özü birmənəli olaraq Koçaryanın sərbəst buraxılması

nin tərəfdarıdır. "Qoy xoşlara gəlmədiyi üçün qəbul edilməsin. Amma deyəcəm ki, Paşinyandan "Xaçaturovu buraxdır" deyə soruşan

Inam Hacıyev

Bəhruz Quliyev: "Əldə edilən bütün uğurların təməlində Heydər Əliyev ideologiyası dayanır"

Cənab Prezidentin müşavirədə etdiyi çıxışından, irəli sürdüyü fikirlərindən belə bir nəticə çıxarmaq mümkündür ki, ümumiyyətə, Azərbaycanın inkişaf, tərəqqi reallığı qarşısında bilavasitə Heydər Əliyev faktoru dayanır". Bu fikirlər Olaylar.az -a "SƏS" qəzetinin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev sözügedən mövzuya münasibətinə açıqlayarkən deyib. Onun sözlərinə görə, Ulu Öndər Heydər Əliyev iştir ölkəyə rəhbərlik etdiyi birinci dövründə, istərsə də, ikinci dövründə Azərbaycanı en yüksək mövqelərə sahibləndirib: "Bir fakta diqqət yetirək, Heydər Əliyev hələ SSRİ dövründə ölkəyə rəhbərlik edərək, agrar sektor da daxil olmaqla, bütün sahələrdə dinamik inkişaf meyarları müəyyənləşdi və bu amillerin her biri bu gün yaşadığımız müstəqil Azərbaycanımıza hazırda da töhfələrini vermekdədir. Pambıqcılıq, taxılçılıq və s. kənd təsərrüfatı sektorlu ilə yanaşı, neft və kimyəvi məhsullar sənayesi yüksəldi, şərabçılıq, qida sənayesi nəinki SSRİ-nin, eləcə də Avropa ölkələrinin tələbatına doğru yönəldildi. Onu da deyim ki, belə bir siyaset birbaşa geləcəyə hesablanmış siyasi addımların təməli idi". Bəhruz Quliyev əlavə edib ki, Heydər Əliyev 1982-ci ilde Moskvaya, SSRİ-nin ali siyasi komandasına fəaliyyət göstərməyə getdiqdən sonra, onu əvəzləmiş respublika rəhbərliyi həmin ənənəni qoruyub-saxlamağı bacarmadılar: "Çünki bunun üçün iradə, qətiyyət lazımdı ki, bu məfhumlar ölkə idarəcilərində yox idi. Məhz bu baxımdan, SSRİ-nin sosial-iqtisadi proseslərində böyük işlər görən Heydər Əliyev bacardığı qədər sonradan yaranmış tənəzzülün qarşısını almaqdan ötrü bütün imkanlarından maksimum istifadə edirdi. Yeni bütün binlərin arxasında Azərbaycanı sevmək, xalqına xidmet etmək sevgisi dayanmışdı". "Əbəs deyil ki, məhz xalqın tekidli telebindən sonra ikinci dəfə hakimiyətə gələn Ulu Öndər Heydər Əliyev birinci hakimiyəti dövründə qazanılan uğurları yenidən dirçəltdi", deyən siyasi ekspert həmçinin bildirib ki, belə bir prosesin ağırlığı daha da çətindir: "Təsəvvürünə gətirin, bu, nə qədər çətin bir işdir. Cənab İlham Əliyev müşavirədə bildirdi ki, məhz AXC-Müsavat iqtidarı dövründə ölkənin büdcəsi sıfıra bərabər olmaqla yanaşı, iqtisadi-sosial vəziyyəti çökmüdü. Heydər Əliyev fenomenal siyaseti ilə Azərbaycan dövlətini bu proseslərdən çıxardı. Bu kimi nəhəng işləri məhz o görə bileydi". Baş redaktor bu gün ölkədə gedən sürətli, çoxşaxəli islahatların təməli olaraq, Heydər Əliyev siyasetinin davam etdiyini vurğulayıb: "Əgər bu gün Azərbaycan dünyasının en aparcı ölkələri sırasında mövqeyini yüksəldirsə, reytinqi artırısa, nəhəng layihelərdə təşəbbüskar, ideyaverici olaraq öz sözünü deyrise və bu siyaset bilavasitə Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilirsə, demək Heydər Əliyev dövlətin siyasi, milli dövlətçilik ideologiyası yaşayır, bundan sonra da yaşayacaq".

DSX: Azərbaycanın dövlət sərhədini pozaraq Rusiyaya keçmək istəyən Əlcəzair vətəndaşı saxlanılıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsi tədbirlərini uğurla davam etdirir. DSX-nin mətbuat mərkəzində AZERTAC-a bildiriblər ki, dekabrın 14-də Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Göytəpe" sərhəd dəstəsinin Bileşuvər rayonunun Yuxarı Ağalı kəndi yaxınlığında sərhəd zastavasının xidməti ərazisində sərhəd naryadı tərəfindən naməlum şəxsin Azərbaycan Respublikasından İran İslam Respublikası istiqamətində dövlət sərhədini pozması müşahidə olunub. Sərhəd naryadı tərəfindən "Dayan" əmri verilərək sərhəd pozucusu saxlanılıb. İlkin araştırma zamanı

onun Cəlilabad rayon sakini 1973-cü il təvəllüdü İbrahimov Zahid Eldar olduğu melum olub. Araşdırma zamanı Z.İbrahimovun 2018-ci ilde oğluiga görə məhkum olunması və 2019-cu ilin iyun ayında vaxtından evvel şəhəri azadlığa buraxılması müəyyən edilib.

Dekabrın 17-de Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Xudat" sərhəd dəstəsinin Qusar rayonunun Samur qəsəbəsi ərazisində yerləşən sərhəd zastavasının xidməti sahəsində Azərbaycan Respublikasından Rusiya Federasiyası istiqamətində dövlət sərhədinin pozulması aşkarlanıb. Sərhəd zastavası "Silaha" komandası üzrə qaldırılıb, xidməti erazi tam qapadılib. Görülüşü tədbirlər nəticəsində Əlcəzair Respublikasının vətəndaşı 1987-ci il təvəllüdü Lahlah Djamat Qusar rayonunun Samur çay yatağında sərhəd pozucusu qismində saxlanılıb. Hər iki fakt üzrə zəruri əməliyyat-istintaq tədbirləri həyata keçirilir.

Azərbaycan dünyanın ən gözəl turist ölkələri sırasındadır

Dostluq, sülh, tərəfdaşlıq və mədəni müxtəliflik məsələlərinə töhfələrini verən Azərbaycan qlobal məsələlərin müzakirə olunduğu, qıtə və dünya miqyaslı tədbirlər ev sahibliyi edən humanitar məkan kimi tanınır. Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq forumlarına, Global Bakı Forumuna, Asiya Siyasi Partiyaları Beynəlxalq Konfransının VII Baş Assambleyasına, Qəbələdə beynəlxalq musiqi festivallarına, "Eurovision" musiqi yarışmasına, "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunlarına, Dini Liderlərin Ümumdünya Sammitinə və digər nüfuzlu tədbirlər ev sahibliyi edən Azərbaycan, artıq dünyanın qlobal tədbirlərinin keçirildiyi mərkəzlərdən biri kimi qəbul olunur. Bu və ya digər tədbirlərin keçirilməsi, ölkəmizin sabitlik məkanı olduğunu, əmin-amanlığın hökm sürdüyü diyar olduğunu təsdiqləyir. İqtisadi inkişafımız da, məhz belə tədbirlərin Azərbaycanda keçirilməsinə geniş imkanlar açır. Son 16 ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən məqsədyönlü siyaset sayəsində ölkənin iqtisadi müstəqilliyinin təmin olunması yolunda inamlı addımlar atılıb. Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq tədbirlər, eləcə də, ölkəmiz ətrafında formalşmış yüksək imic dönyanın diqqətini Azərbaycan yönəldib.

Bütün sahələrində olduğu kimi, qeyri-neft sektorunun prioritet sahələrdən olan turizm sənayesində görülmüş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində, Azərbaycanda bu sektorun inkişaf üçün münbit şərait yaradılıb və milli turizm kompleksinin rəqabətə davamlılığı yüksəldilib. Turizm sənayesinin süreli inkişafını təmin etmək məqsədile Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev tərəfindən fərman və sərəncamların imzalanması və dövlət proqramlarının təsdiq olunması bu sahəde ciddi irəliləyişlərə səbəb olub. Müasir dövrümüzdə turizm sənayesi iqtisadiyyatın sürətli inkişaf edən əsas sahələrdən biri kimi ildən-ildə daha da genişlənməkdədir. Xarici turistlərin Azərbaycana rahat şəkilde səfər etmələri üçün görülən işləri də vurğulamaq yerinə düşərdi. Bir sıra MDB ölkələrinin vətəndaşları vizasız, bir sıra ölkələrin vətəndaşları isə sadələşdirilmiş viza əldə etməklə, Azərbaycana səfər edə bilirlər. Elektron viza sisteminin yaradılması, daha sonra "ASAN Viza" sisteminin tətbiqi ölkəmizə gəlmək isteyənlər üçün viza alınmasının 3 gün ərzində mümkün edib. Ölkəmizdə beynəlxalq aeroportlar fəaliyyət göstərir. 2025-ci ildək birbaşa təyyarə reysləri coğrafiyasının 100 ölkəyədək genişləndirilməsi planlaşdırılır.

Bu gün turistlər ilin bütün fəsillərində ölkəmizdə gözəl istirahət edə bilirlər. "Şahdag" Turizm Mərkəzi, "Tufandağ" Qış-Yay Turizm Kompleksinin fəaliyyətə başlaması ilə ölkəmizdə turizmin mövsümiliyi aradan qalxıb. Bütün bunularla yanaşı, indi paytaxtda, eləcə də, ölkəmizin bir çox bölgələrində dünyanın məşhur brend hotelləri fəaliyyət göstərir, turistlərə göstərilən xidmetin çeşidi ve keyfiyyəti də ildən-ildə yüksəlir.

Azərbaycan İtalya və Böyük Britaniyani qabaqlayaraq, "Ən yaxşı ekskursiya istiqaməti" nominasiyası üzrə qalib ölkədir

Azərbaycanın beynəlxalq sorğularda turist ölkəsi kimi xüsusi yer tutması, ən gözəl şəhərlər sırasında adının yer alması və s. təbii ki, yaşadığımız ölkə haqqında olan yüksək fikirlərdən xəber verir. Azərbaycanın turizm potensialı, ölkəmizdə turizmin müxtəlif növlərinin inkişafı da turistlərin seçimlərində yanılmadıqları bir daha göstərir.

Bu günlərdə Moskvada "National Geographic Traveler" jurnalı tərəfindən təşkil olunan "National Geographic Traveler Awards 2019" məsabiqəsində Azərbaycan İtalya və

Böyük Britaniyanı qabaqlayaraq, "Ən yaxşı ekskursiya istiqaməti" nominasiyası üzrə qalib seçilməsi də əbəs deyil. "Nat-geo.ru" saytı vasitəsilə onlayn səsvermə əsasında aparılan müsabiqədə 450 mindən çox insan iştirak edib. Bu il iyun ayının 29-dan oktyabrın 31-dək davam edən səsvermədə ən populyar turizm növləri və ən yaxşı turizm istiqamətləri üzrə 24 nominasiya yer alıb. Sayca 9-cu dəfə keçirilən müsabiqədə 50-dən artıq ölkənin turizm məhsulları və turizm istiqamətləri səsverməyə çıxarılb.

Ötən il keçirilən "National Geographic Traveler Awards" məsabiqəsi səyahətçilər üçün ən yaxşı istirahət yerlərini müəyyən edir, həmçinin, yeni səyahət marşrutlarının yaranmasını stimullaşdırır.

Sağlamlıq turizmi Azərbaycanın brendi kimi təqdim olunur

Azərbaycanı dünyada turizm üçün səciyyəvi edən xüsusiyyətlərdən biri də sağlamlıq-müalicə turizminin olmasıdır. Ölkəmizdə bu sahənin bütün istiqamətlərinin inkişafı üçün lazımlı təbii şərait mövcuddur. Be-

lə ki, ölkədə müalicə-sağlamlıq turizminin inkişafı üçün təbii ehtiyatlar baxımından, her şey var. Azərbaycanın sağlamlıq turizmi imkanlarını tanıtmaqla, ölkəyə çox güclü turist axınına nail olmaq olar. Sağlamlıq turizmi Azərbaycanın brendi kimi təqdim olunur. Dünyada analoqu olmayan Naftalanın müalicəvi nefti, Naxçıvanın duz mağaraları, Abşeron göllərinin müalicəvi palçıqları və sularlı, Lənkəranın, Gədəbəyin mineral suları və s. Bu sərvətlərin mövcudluğu Azərbaycanın sağlamlıq turizmini dünya məkanına çıxarmaq baxımından əhəmiyyətdir.

Azərbaycanda, digər sahələrlə yanaşı, turizmin də inkişafı ölkəmizdə sürətli gedir. Cənab İlham Əliyev çıxışlarının birində bildirib ki, bu, prioritət məsələdir və son illər ərzində görülmüş tədbirlər nəticəsində, ölkəmizə gələn qonaqların sayı kəskin şəkildə artmışdır. Cari ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycanı ziyaret edənlərin sayı öten ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10,9 faiz daha çox olub. Bu ilin 10 ayı ərzində ölkəmizə 2 milyon 700 min turist gelib. Qeyd edək ki, gələnlərin 29,8 faizi Rusiya Federasiyası, 22,1 faizi Gürcüstan, 9,8 faizi Türkiyə, 8,2 faizi İran, 3,7 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, 2, faizi Birleşmiş Ərəb Əmirlilikləri, hər birindən 1,9 faiz olmaqla, Hindistan və Ukrayna, hər birindən 1,7 faiz olmaqla, İraq və Türkmenistan, 1,6 faizi İsrail, 1,5 faizi Qazaxıstan, 1,4 faizi Pakistan, 1,2 faizi Böyük Britaniya,

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Muzeylər maddi-mənəvi sərvətlərimizdir

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə ölkədə tarix elminin inkişafına layiqli töhfələr verən Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin 100 illik yubileyi qeyd olunacaq

Muzeylər milli özüne-
məxsusluğu nümayiş etdirən, milli-mənəvi də-
yərləri toplayan, keçmişlə
bağlı həqiqətləri təcəs-
süm etdirən, qoruyan və
təbliğ edən mədəniyyət ocaqlarıdır. Muzeylərimiz
zəngin sənət incilərinin və
milli sərvətlərin nümayiş etdirildiyi bir məkandır.
Bu gün tarixi özündə ya-
şadan sərvətlərimiz döv-
lətimiz tərəfindən qorunur və diqqət daha da artır.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 4 dekabr tarixli Sərəncamı bunun bariz nümunəsidir. 1920-ci ilin iyun ayında Azərbaycan SSR Xalq Maarif Komissarlığının məktəbdən kənar işlər şöbəsində yaradılmış "Muzekskurs" yarımsöbəsinin nəzdində az sonra "Doğma diyarın tədris muzeyi - İstiqlal" təşkil edilir. Artıq iyul ayından məşhur neft sahibkarı və xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağı-

yevin yaşayış mülkündə yerləşdirilmiş bu muzey həmin ilin oktyabr ayının 25-dən Azərbaycan SSR Dövlət Muzeyi adı ilə işləməyə başlayır. 1921-ci ilin may ayından isə ilk tamaşaçılarını qəbul edir.

Bu gün muzeyin yaradılmasından 100 il ötür. Sərəncama əsasən, Azərbaycan xalqının çoxəslik tarixi-mədəni nailiyyətlərinin təbliğine, həmcinin, ölkədə tarix elminin inkişafına layiqli töhfələri nəzərə alınaraq, Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin 100 illiyinin qeyd olunmasını təmin etmək məqsədilə, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi ilə birlikdə AMEA-nın Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirəcək.

Bakının memarlıq baxımından qiymətli tikililərindən sayılan bina-da yerləşmiş muzeyin tarixi-mədəni irsimizin misilsiz yadigarlarının mü-hafizə olunduğu zəngin elmi fondlarında hazırda üç yüz minden artıq eksponat saxlanılır. Muzey əməkdaşları tarix, muzeyşunaslıq və nu-mizmatika istiqamətlərində araşdırı-malar aparmaqla yanaşı, arxeoloji qazıntıları nəticəsində, Azərbaycan tarixinə dair bir sira abidələr üzərə

xarmış və əsaslı surətdə tədqiq etmişlər. Muzey çoxşaxəli fəaliyyətinin bu gün də tarix elminin yeni nailiyyətləri və muzeyşunaslığın dünya təcrübəsi ilə təsdiq olunmuş prin-sipleri zəminində müvəffəqiyyətə davam etdirir.

Muzeydə hal-hazırda altı şöbə - Azərbaycanın qədim ve orta əsrlər dövrü tarixinin ekspozisiyası, Azərbaycanın yeni dövr tarixinin ekspozisiyası, Azərbaycanın ən yeni dövr tarixinin ekspozisiyası, Etnoqrafiya, Numizmatika və Epiqrafiya, Elmi-ekskursiya və kültəvi işlər şöbə-ləri fəaliyyət göstərir. 2004-2007-ci illərde Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin göstərişi və nəzarəti ilə muzeyin binası əvvəlki görkəmini saxlamaqla, müasir muzey tələbləri səviyyəsində bərpə və təmir olundu. 2007-ci ilde öz qapılarını yeni ekspozisiya ilə tamaşaçıların üzünə açan muzey Azərbaycan tarixinin daha ətraflı və ob-yekтив təqdim olunması məqsədilə elmi tədqiqat və mədəni-maarif iş-lərini bir qədər də genişləndirmiş, fəaliyyətini elmin inkişafi üzrə Milli Strategiyaya uyğun qurmuşdur.

Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyi mühüm mədəni-maarif və elmi-tədqiqat mərkəzi kimi, yaradığı vaxt-dən etibarən, uğurlu inkişaf yolu keçib. Respublikanın bu ilk ən böyük muzeyinin Azərbaycan xalqının qə-dini zamanlardan müasir dövərə qə-dərki tarixinin bütün mərhələlərini əks etdirən mədəniyyət nümunələrinin toplanılması, qorunması, nəşri, ekspozisiya və sərgilərdə nüma-yışı sahəsində diqqətəlayiq xidmetləri vardır.

Azərbaycan xalqının tarixini, böyük şəxsiyyətlərimizin həyatlarını, yaradıcılığını, fəaliyyətlərini özündə əks etdirən muzeylər keçmişimizi özündə yaşatmaqla, gələcəyə böyük soraqlar aparır.

Zümrüd BAYRAMOVA

Tibbi xidmətlərə əlcətanlıq 2020-ci ildə daha da yaxşılaşacaq

Prezident İlham Əliyev tərəfindən təsdiqlənən 2020-ci ilin dövlət bütçəsi diqqət etsək növbəti ilin bütçəsinə müstəqillik tariximizdə ən yüksək sosial yönümlü bütçə adlandırma bilərik. Növbəti ilin dövlət bütçəsi layihəsində sosial xərclər bu ilə nisbətən 8 faizdən çox artıq, ümumilikdə sosial xərclər bütçənin 38,6 faizini təşkil edir. Xərclərinin böyük bir hissəsi səhiyyə xərclərinə, ən əsası isə gələn ildə tətbiqinə başlanacaq icbari tibbi siğortanın tətbiqinə yönəldiləcək. Bu, növbəti ildə əhalinin tibbi xidmətlərə əlcətanlığını daha da yaxşılaşacaqını deməyə əsas verir. Məsələ ilə bağlı SİA-ya açıqlama verən Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin üzvü Kamile Əliyeva icbari Tibbi Siğorta haqqında qanun 1999-cu ildə qəbul edildiyini, layihənin yenidən daha mükəmmel və hərtərəfli şəkildə işləniləməsi təsdiqini deyib.

Qanun layihəsinin 2020-ci ilin yanvarın 1-dən qüvvəyə mindiyini deyən deputat söyləyib ki, icbari tibbi siğorta respublikada mərhələli şəkildə tətbiq olunacaq: "Növbəti ilin ilk 3 ayı şimal, aprel ayında qərb, daha sonra cənub, son 3 ayda isə Bakı və Abşeronda icbari tibbi siğortanın tətbiqi nəzərdə tutulub".

İcbari tibbi siğorta bizə nə verəcək?

K. Əliyeva deyib ki, icbari tibbi siğorta əhalinin, ictimaiyyətin çoxdan gözlədiyi qanun layihəsidir: "İnsanlar bu sistemdən çox müüm faydalı əldə edəcəklər. Çünkü bu sistemlə vətəndaşlarımız bir sıra xəstəliklərdən siğortalanacaq, hər hansı müalicə və əməliyyatla bağlı prosedurları daha da asanlaşacaq. İndiyədək müəyyən xəstəlikdən əziyyət çəkən insanlar, əməliyyat olmağa imkanı çatmayan şəxslər bu sistemin fəaliyyətindən faydalanaqla öz müalicəsini tibbi müəsise-lərindən yüksək şəkildə ala biləcəklər".

Tibbi siğorta üçün nə qədər vasait ödəniləcək?

Komitə üzvü vurgulayıb ki, icbari tibbi siğortanın xidmətlərindən faydalanaqla üçün adambaşına 90 manat nəzərdə tutulub: "İşleyən hər kəsin maaşından 2020-ci ilin yanvar ayının 1-dən icbari siğorta üçün ödəniş ayrılaceq. Lakin 18 yaşına qədər çatan uşaqlar, mühərbi əlləri, yaşılı insanlar, işsiz şəxslər dövlət hesabına bu tətbiqdə bəhrələnə biləcəklər. Hesab edirəm ki, ölkəmizdə icbari tibbi siğortanın tətbiqi sosial tələbat idir. İnsanlar səbsizlikle bu qanunun qüvvəyə minməsini gözləyirdilər. Ümidvaram ki, onların gözləntiləri özünü doğruldacaq. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı onlar üçün tətbiq olunan icbari tibbi siğorta xidmətlərindən istifadə edə biləcek".

Tibbi işçilərinin fəaliyyətinə edəcək TƏSİRLƏR

Deputat qeyd edib ki, icbari tibbi siğortanın tətbiqi həkimlərin üzərinə böyük məsuliyyət qoyacaq: "Çünki gələcəkdə hər bir pasient öz həkimini seçmək hüququna malik olacaq. Aydın məsələdir ki, əgər həkim savadlı, bacarıqlırsa, ona tələbat daha çox olacaq. Bu da son nəticədə həmin həkimin aldığı məvacibin artmasına səbəb olacaq. Bu, həkimlərin öz işinə daha məsuliyyətli, savadlı olması vəöz üzərində işləməsinə şərait yaradacaq".

Nailə Məhərrəmova

"500 milyon dollarlıq qaçaqmalçılığın qarşısı alınıb"

Gömrük xidmətində aparılan sağlamlaşdırmanın nəticəsində qaçaqmalçılığın qarşısı alınıb. Ümumilikdə 500 milyon dollar həcmində qaçaqmalçılıq faktı ilə aşkarlanmış mallar götürülüb". SİA-nın məlumatına görə, bunu Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfir Mehdiyev "Xarici ticarət iştirakçılarının II Respublika Forumu"nda de-

yib. DGK-nin sədri qeyd edib ki, bu malların əsas hissəsini narkotik vasitələr təşkil edib: "Aparılan İslahatların Dövlət Gömrük Komitəsi üzərinə düşən missiyani həyata keçirməkdə israrlı olmasını və eyni zamanda buna qadir olduğumuzu sübut edir".

Qeyd edək ki, bu gün Bakıda "Xarici ticarət iştirakçılarının II Respublika Forumu" keçirilir. Forumda 900-ə yaxın sahibkar iştirak edir. Forumda Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfir Mehdiyev, Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov, Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Qoşqar Təhməzli və başqa rəsmi şəxslər iştirak edir.

Qız Qalasının 2019-cu ildəki 150 mininci ziyarətçisi mükafatlandırılıb

"İçərişəhər" Dövlət Tarix-Məmərlıq Qoruğu İdarəsi tərəfindən Qız Qalasının 2019-cu ildəki 150 mininci ziyarətçisi mükafatlandırılıb. İdarədən AZERTAC-a bildirililər ki, şanslı ziyarətçi Rusiya vətəndaşı olub. Ona Qoruq İdarəsi tərəfindən "150 mininci ziyarətçi" sertifikati və xatirə hədiyyələri təqdim olunub.

İlham Əliyev, Əli xalqın nabzında olan islahatçı Prezident

Azərbaycanın və onun xalqının taleyinə görə məsuliyyət İlham Əliyevin üzərinə gənc yaşlarında düşmüdü. Prezident seçiləndə onun 42 yaşı vardı. Müasir dünya tarixinə nəzər yetirsək, bu yaşda dövlət başçısına nadir hallarda rast gələrik. Şəkkaklar vardı: bacaracaqmı? Bacardı. Zamanın çağırışı və xalqın seçimi ilə ona həvalə olunan bu missiyanın öhdəsindən heyvətamız dərəcədə uğurla gəldi. İlham Əliyevin həyatı uğur səhifələridir. Moskvada təhsil illəri, çətin neft danışqları, hər ayı, hər ili tarixə yazılan 16 illik prezidentlik dövrü...

Bunu bir xarizma, fitri liderlik istedədi da hesab etmek olar. Üstəlik o, Heydər Əliyev məktəbi keçib, siyasi-mənəvi baxışları bu məktəbdə formalaşdır. İdarəetməni dahi siyasi xadim, müasir müstəqil dövlətimizin banisi, xalqımızın ulu öndəri Heydər Əliyevdən əzx edib. Siyasetde varislik prinsipi Prezident İlham Əliyevin bir çox çıxışlarında qırmızı xətt kimi keçir. Onu dünya liderlərindən fərqləndirən ən üstün cəhət xalqla daim temasda, ünsiyətde olmasına. Müsahibələrindən birində deyir: "Bu canlı ünsiyət mənə əlimi xalqın nəbzində saxlamaq, nəyin insanları narahat etdiyini bilmək və əlbətə qərarların yerinə yetirilməsinə nəzarət etmək imkanı verir".

Adı tariximizə islahatçı lider, inkişaf et-

miş Azərbaycan dövlətinin qurucusu kimi düşmüş Prezidentimizin həyat yolunun bəzi səhifələrini birlikdə vərəqləyək.

MDBMI-nin ən gənc məzunu və müəllimi

Valideynləri onu məktəbə 6 yaşı tamam olmamış göndərməşdir. Orta məktəbi bitirəndə isə 16 yaşı tamam olmamışdı. Bu yaşda pasport verilmədiyindən İlham Əliyev Moskva, ali məktəbə qəbul olunmağa arayışla getmişdi. İmtahanları uğurla verərək ele ilk cehddə nüfuzlu ali məktəblərdən sayılan Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər Institutunun (MDBMI) ən gənc tələbəsi adını qazandı. İlk müstəqil həyat və ünsiyət təcrübəsinə burada yiyələndi. İnstitu-

tu bitirəndən sonra SSRİ-nin xarici ölkələrində birindəki səfirliyinə təyinat alsa da, MDBMI-de qalmağa üstünlük verdi. Aspiranturaya daxil oldu, dissertasiya müdafiə etdi və 23 yaşında alma-materdə müəllim işləməyə başladı. Ümumiyyətlə, İlham Əliyevin həyatının 15 il MDBMI ilə bağlı olub. Həmin dövrü unudulmaz illər adlandırın İlham Əliyev Rusiya telekanallarına müsahibəsində belə deyib: "Tələbəlik illəri hər bir insan üçün xüsusi illərdir. Bu, yetkinləşmək, müstəqil həyata qədəm qoymaq illəridir. Həmin illər mənə bilik, ünsiyət təcrübəsi verib. Bu, ilk müstəqil həyat təcrübəsi idi".

Prezident İlham Əliyevin sözügedən müsahibəsi mənə Ulu Öndərimizin öz siyasi varisi barədə 16 il əvvəl dediyi sözləri xa-

tırlatdı: "O, yüksək intellektli, praqmatik düşüncəli, müasir dünya siyasetini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar bir şəxsdir".

İlham Əliyevin sonrakı siyasi fəaliyyətində, kamil dövlət xadımı kimi formallaşmasında MDBMI-də yiyələndiyi bilik və təcrübə, oradakı ab-hava mühüm rol oynayıb. Bu nüfuzlu institut da, öz növbəsində, məzunları arasında ilk Prezident olan İlham Əliyevlə qurur duyur. Bununla bağlı araşdırma apararkən MDBMI-nin sabiq rektoru Nikolay Lebedevin İlham Əliyevə müraciətlə dediyi bu sözlərə rast gəldim: "Mən Sizə həmişə beş vermişəm. Siz bu qiyməte çəçklənən dövlətin rəhbəri kimi da layiqsiniz".

Mənəcə, İlham Əliyevin tələbəlik illerini və Prezidentlik fealiyyətini ikicə cümle ilə bu qədər dəqiq səciyyələndirən digər lakinik ifadə tapmaq çətindir.

Çətin neft danışqları və opponentləri inandırmaq məharəti

Azərbaycan müstəqilliyyin ilk illerində ağır iqtisadi böhran yaşayındı. Heydər Əliyevdən əvvəl iqtidarda olanlar ona ağır miras qoymuşdular. Dövlət xəzinəsi boş idi. Belə vəziyyətdə heç bir iş görmək mümkün deyildi və ümidi yalnız dənizin dibindəki nefət qalırdı.

Ulu Öndər çox böyük uzaqqörənliklə xarici şirkətləri Xəzər neftinin çıxarılmasına cəlb etməyə çalışırdı. Lakin o vaxt Azərbaycan riskli ölkə sayılırdı. Ulu Öndərin Vətonu və xalqı qarşısında tarixi xidmətlərindən biri də əcnəbi investorları Azərbaycana sərmaya yatırmağın hədər getməyəcəyinə inandırması oldu.

Danışçılar isə çətin gedirdi. Tərəflərdən hər biri öz marağından çıxış edirdi. 1994-cü ilin martında Bakıda başlayan danışqlar sonralar İstanbulda və Hyustonda davam etdirildi. Qarşı tərəf çox ağır şərtlər qoydu. Hətta belə bir şərt iżli sürülmüşdə ki, Azərbaycan Rusiya ilə razılışib Xəzərin hüquqi statusunu həll etməsə, danışqlar dəyandırılacaq. Status məsələsinin həlli isə bir-iki ilin işi deyildi. Bu barədə məlumat alan Ulu Öndər o vaxt Dövlət Neft Şirkətinin xarici əlaqələr üzrə vitse-prezidenti vəzifəsində işləyən İlham Əliyevi Vaşinqtona gönderdi. O, okeanın o tayında çox faydalı görüşlər keçirib məsələni yoluna qoysu.

Uzun illerin müşahidələri göstərir ki, İlham Əliyev şəxsi xidmətlərini qabartmayı xoşlamır. Neft danışqlarında iştirakı barədə də nadir hallarda danışır. Bu yaxınlarda "Ösrin müqaviləsi"nin 25 illiyi münasibətə keçirilən mərasimdəki çıxışında yalnız onu dedi ki, Amerikanın Houston şəhərində bir aydan çox davam edən danışqlar həlledici rol oynadı: "Dövlət Neft Şirkətinin rəhbərliyi - bizim dostumuz rəhmətlik Natiq Əliyev, Xoşbəxt Yusifzadə, Valeh Ələsgərov, mən və digər əməkdaşlar çalışırdıq investorları inandıraq ki, Azərbaycana sərmaya qoymaqla, sərmaya qoymaqla lazımdır və Azərbaycana bu gün sərmaya qoyan sabah böyük fayda görecək. Belə də oldu. "Ösrin kontraktı"nın icrasına qoymuş sərmaya artıqlaması ilə qaytarıldı. Xarici investorlar milyardlarla dollar gəlir əldə etdilər. Azərbaycan dövləti yüz milyard dollardan çox gəlir əldə etdi".

İlham Əliyev, Əli xalqın nabzında olan islahatçı Prezident

Danışçıların iştirakçısı olmuş Xoşbəxt Yusifzadə xatırlayır: "Nəzərə almaq lazımdır ki, o vaxt müstəqillik yoluna təzəcə qədəm qoymuş Azərbaycanda neftçi müte-xəssislərin xarici şirkətlərlə danışqlarda kifayet qədər təcrübəsi yox idi. Lakin Moskva Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunu bitirib, alimlik elmi dərcəsini almış və sonra da həmin institutda dərs demiş İlham Əliyevin ingilis dilini və beynəlxalq hüquq məsələlərini gözəl bilməsi, tərəfdəşlərimizla bir-başa ünsiyyət qurub, mürəkkəb vəziyyətlərdən çıxış yollarını tapmaq və gərginliyi aradan qaldırmaq məharəti Vaşinqtonda səlahiyyətli şəxslərlə görüşlərdə də özünü göstərdi".

Beləliklə, "Ösrin müqaviləsi" adını almış həmin neft kontraktı Azərbaycanı inkişaf yoluna çıxardı və neft sənayesinin, bütövlükdə ölkənin sonrakı taleyində həllədici rol oynadı. Kontrakt çərçivəsində "Azəri-Çıraq-Güneşli" yataqlar blokundan indiyədək 500 milyon ton neft çıxarılmış, iki il əvvəl kontraktın müddətinin 2050-ci ilədə uzadılmasından 1994-cü ilə nə qədər düzgün qərar qəbul edildiyini bir daha təsdiqləyir.

Zamanın çağırışı və xalqın müdrik seçimi

On altı il əvvəl Azərbaycan zamanın yeni çağırışı ile üz-üzə qalarkən xalqımız növbəti dəfə müdrik seçim edərək, gelecek təleyini Ulu Öndərimizin siyasi varisi İlham Əliyevə etibar etdi. Sözsüz ki, bu seçim Heydər Əliyev kursunun uğuru ilə yanaşı, onun varisine inam və etimaddan qaynaqlanırdı.

İlham Əliyevin Prezidentlik dövrünü necə səciyyələndirmək olar? Bir cümlə ilə deşək, bu illər ərzində Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci ölkə olmayıb: ister iqtisadi-sosial və siyasi baxımdan, isterse də idarəciliğin sisteminin təkmilləşdirilməsi və isləhatların dinamizmi baxımından.

Diger baxış bucağından yanaşsaq, bu illər ərzində Azərbaycanın modernləşərək yeni keyfiyyət merhələsinə qədəm qoyduğunu görəcəyik. Ölkə həyatının bütün sahələri yenilənərək tanınmaz dərəcədə dəyişib. Bu yeniləşmə xalqın rifah halının davamlı olaraq yüksəlməsi, mövcud problemlərin böyük qisminin həlli ilə müşayiət olunub, dövləti və xalqı vahid platformada birləşdirib.

Gözlərimiz qarşısında baş verən misiz inkişaf yalnız zəngin təbii sərvətlər - neft, qaz, bərəketli torpaqlar hesabınamı mümkün olub? Yox, nefti və qazı Azərbaycandan qat-qat çox olan ölkələr var ki, səfəlet içərisində yaşayır, münacişlər girdəbında boğulur.

Söhbət, ilk növbədə, liderin həllədici roldanın gedir. Pragmatizm, çevik və ağıllı dövlət siyaseti, sistemli və ardıcıl yanaşma, uzaqgörənlilik və prinsipiallıq, yüksək idarəciliğ və humanistlik - bütün bunlar Prezident İlham Əliyev xas olan liderlik keyfiyyətləridir. Azərbaycanın inkişafı, milli maraqlarımızın yüksək səviyyədə qorunması və təmin edilməsi dövlətimizin başçısının bu və digər ali keyfiyyətləri sayesinde mümkün olub. O, Azərbaycanı zamanın çağırışlarına məharətlə uyğunlaşdırıb ilə.

Prezident İlham Əliyev öz əsas vəzifəsinə xalqına xidmətdə görür və hər bir məmurdan da bunu tələb edir. Yürtüdüyü siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun qayğıları dayanır. Elə buna görə də xalq öz liderinə bütün zamanlarda böyük dəstək göstərib və göstərir. Bunu son bir ildə keçirilən rəy sorğuları əyani şəkilde təsdiqləyir.

Etimad əmsali və daim yüksək rəyting

Dünya praktikasına nəzər salsaq, prezident seckilərindən sonra liderlərin reytinginin adətən aşağı düşdüyü görərək. Bu, onunla izah olunur ki, dövlət başçıları seckiqabağı vədlərinin heç də hamisini yerinə yetirə bilmir, yaxud cəmiyyətin menafeyi və maraqları ilə toqquşan addımlar atırlar. Onların fəaliyyətinin bəyənilmə əmsali ən yaxşı halda 50-60 faizdən yuxarı qalxmır.

Prezident İlham Əliyevin reytingi ise sabit və kifayət qədər yüksəkdir. Fransanın "Opinion Way" sosioloji tədqiqat institutunun Azərbaycanda son prezident seckilərindən bir il sonra keçirdiyi rəy sorğusunun (2019-cu ilin apreli) nəticələri əhalinin 85 faizindən çoxunun İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə görülən işləri dəsteklədiyi göstərdi. Prezidentin seckiqabağı vədlərinin yerinə yetirilməsinin qiymətləndirilməsinə dair suala respondentlərin 75,6 faizi müsbət cavab verdi. Institutun rəhbəri Brüno Jaubar etiraf edir ki, sorğu azərbaycanlıların öz siyasi rəhbərliyindən çox razı olduğunu birmənalı şəkilde təsdiqlədi.

Azərbaycan Prezidentinin fəaliyyəti ilə bağlı daha bir rəy sorğusu bu yaxılarda Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi tərəfindən aparılıb. Sorğu zamanı, ümumilikdə, 1316 respondentdən İlham Əliyevin oktyabr ayında fəaliyyətini qiymətləndirmək xahiş olunub. Onların 77,5 faizi ölkə Prezidentinə inam və etimadın daha da artdığını, 18,1 faizi həmişəki inam və etibarın qorunub saxlanıldığını bildirib: üst-üstə 95,6 faiz.

Diger suallara verilən cavablar da məraqlı doğurur. Məsələn, Azərbaycanda həyata keçirilən sosial-iqtisadi fəaliyyəti və bu sahədə Prezidentin son bir ilde apardığı isləhatları respondentlərin 90,5 faizi, bölgələrin inkişafı üzrə görülən işləri isə 93,1 faizi müsbət qiymətləndirib.

Ölkəmizdə mövcud ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi sabitliyin qorunub saxlanmasıni respondentlərin 80 faizindən çoxu Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinin ən uğurlu nəticəsi kimi dəyrəndirib. Bu yüksək qiymətin səbəbi adı gözle görünə biləcək qədər aydın: regionda və dünyada bir çox mənfi proseslər yaşamasına baxmayaraq, Azərbaycan öz dinamik sosial-iqtisadi inkişafını davam etdirib, xalqın əmin-amanlığı və rifahi naminə bütün zəruri addımlar atılıb, ardıcıl tədbirlər görülüb.

Ekspertlər Prezident İlham Əliyevin müsbət imicini şartlaşdırın amiller sırasında 2018-ci ilin aprelindən 2019-cu ilin aprelindək olan dövrdə həyata keçirilən struktur və kadr isləhatlarını, dövlət idarəetməsinin səmərəsini artırılması və şəffaflaşdırılması, cəmiyyəti narahat edən mənfi halların aradan qaldırılması istiqamətində atılan ciddi addımları xüsusi qeyd edirlər.

Vədə işin vəhdəti

Bir qədər əvvəl qeyd etdiyimiz kimi, dövlət başçılarının reytinginə birbaşa təsir edən ən mühüm amil seckiqabağı vədlərə nə dərəcədə əməl olunmasıdır.

"Opinion Way" sosioloji tədqiqat institutunun bununla bağlı sualını rəyi soruşuların 75,6 faizi müsbət cavablandırıb. Bu qiymət təbii ki, sözə əməlin vəhdətindən qaynaqlanır, Prezident İlham Əliyevin indiyədək verdiyi heç bir vəd söz olaraq qalmayıb. Xatırlırsınızsa, neft gəlirlərinin kəskin şəkildə azaldığı, dönyanın qlobal maliyyə böhranı ilə üzəşdiyi vaxtlarda belə, Azərbaycanda sosial proqramların hamisi icra edilib. İlham Əliyev başladığı her bir işi uğurla başa çatdırmağa nail olub. Azərbaycanın təsəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən transmilli energetika və nəqliyyat hələrləri, ölkəmizin azaşlı kosmik dövlətlər sırasına daxil olmasına da bura əlavə etsək, mənzəre daha da aydınlaşır.

Əhali ilə birbaşa təməsədən Prezident cəmiyyəti düşündürən hər bir məsələdə xalqla həmrəylik nümayiş etdirərək qaldirılan məsələlərin həlli ilə bağlı operativ tədbirlər görüb. Çoxlarının yadında olar, İlham Əliyev 2003-cü ildə ilk dəfə Prezident seçilərkən 600 mindən çox iş yeri yaradılacağı bildirmişdi. O vaxt bəziləri buna fantastika kimi baxırdı. Prezident bu vədini də yerinə yetirdi. Bu gün ölkəmizdə işsizlik 45 faizdən 5 faizə, yoxsulluq 50 faizdən 5 faizə enib.

2000-ci ilin əvvəllərində bölgələrin elektrik enerjisi, qaz və su təchizatı, yol infrastruktur, məktəblərin, xəstəxanaların vəziyyəti qənaətbəxş deyildi. Prezident əhalini narahat edən bu məsələlərin tezliklə yolu qoyulacağını dedi. Cox gözəlmək lazımdı. Hazırda ölkə ərazisinin 95 faizi qazlaşdırılır. On altı ilde 16 min kilometrə yaxın yol çəkilib. Üç minden çox məktəb tikilib, 600-dən çox tibb müəssisəsi yenidən inşa olunub və ya təmir edilib. Bu müdətde 30-dan çox elektrik stansiyası istifadəyə verilib və Azərbaycan elektrik enerjisi ixrac edən ölkəyə çevrilib.

İlham Əliyev Prezident seçildiyi ilk gündən ulu öndər Heydər Əliyevin siyasetini davam etdirəcəyinə söz vermişdi. Demişdi ki, hər bir vətəndaşın Prezidenti olacaq. Bu və digər vədlərin hər biri əməli işlərlə tamamlanıb. Azərbaycan heç vaxt tarixdə bu qədər güclü, bu qədər müstəqil və azad olmayıb. Bu güclü, sözün hər bir mənasında, müstəqil, gündən-güne modernleşən Azərbaycan İlham Əliyevin əsəridir.

Skeptiklərə cavab: iş və nəticə

Adətən yeni ideya, yaxud təşəbbüs irəli sürünləndə buna şübhə ilə baxanlar çox olur, xüsusən belə bir ideya ilə Azərbaycan kimi yeni formalasın kiçik bir ölkə çıxış etdi. Vaxtılı Heydər Əliyevin Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri ideyasının necə qarşılığını yadına salın. Skeptiklər Azərbaycanın Aralıq dənizində boru kəməri çəkilməsinə xəyal adlandırdırlar. Ona hətta üç dəniz əfsanəsi adı verilmişdi.

Yaxud Prezident İlham Əliyevin ideyası olan Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinə götürək. TANAP boru kəmərinin çəkilməsi təşəbbüsünə də eyni skeptik yanaşma müşahidə olunurdu. Fikir vermişdinizsə, bunun baş-

tutmayacaqı ilə bağlı çox söz-söhbət gedir, məqalələr yazılırdı.

Həmin məqam Çin televiziyası müxbirin də diqqətindən yayınmamışdı. Çinli müxbirin bu barede sualını cavablandırıb Prezident İlham Əliyev dedi ki, Bakı ilə Aralıq dənizindəki Ceyhan arasında uzunluğu təxminən 2 min kilometr olan boru kəməri çəkilməsi ilə Azərbaycan skeptik düşüncəni darmadağın etdi. Həmin layihə başlayanda Azərbaycan indi olduğu qədər güclü deyildi, xarici maliyyə dəstəyindən çox asılı idi. Buna baxmayaraq, layihə uğurla başa çatdırıldı.

Cənub Qaz Dəhlizinə gəlincə, o, daha böyük layihədir: 7 ölkəni əhatə edən, dəyəri 40 milyard dollar olan bu layihədə 10-a yaxın beynəlxalq bank, çoxsaylı şirkətlər iştirak edir. "Bu layihəni biz başlatmışıq. Reisursların həcmi, kəmərin necə tikiləcəyi, texniki çətinliklər, maliyyə mürəkkəbliyi və digər məsələlərlə bağlı çox skeptik fikirlər var idi. Biz isə dedik: biz bunu başlamışıq, bunu edəcəyik. İndi demek olar ki, həmin layihə tamamlanmaq üzərdir. Buna görə, biz skeptik yanaşmaya sözlərə deyil, at-dığımız addımlarla, gördüyüümüz işlərlə cavab verməliyik", - deyə Azərbaycan Prezidenti müsahibəsində vurgulayırdı. Təbii ki, bu gün skeptiklərin səsi eşidilmir. Xüsusən Cənub Qaz Dəhlizinin bir hissəsi olan TANAP qaz kəmərinin Avropa ilə birləşən hissəsinin açılışı Azərbaycanın gücünü və qərarlılığını bir daha nümayiş etdirdi.

Ümumiyyətə, Azərbaycanın başlatdığı və ya qoşulduğu bütün layihələr onun tərəfindən tamamlanıb. İki il əvvəl Bakıda Türkiyə və Azərbaycanı, Mərkəzi Asiya və Çini birləşdirən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xəttinin açılışı oldu. Avropa və Cənub-Şərqi Asiya arasında sürətli və sərfli ticarət əlaqəsi yaratmaq məqsədi daşıyan digər mühüm layihənin - Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycandan keçən hissəsi demək olar yekunlaşır.

Skeptik və qərəzli yanaşma Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi mühüm beynəlxalq tədbirlər erəfəsində də özünü göstərirdi. Belələrinə cavab yenə iş və uğurlu nəticə ilə verildi. Siyahı yeterince zəngin və çoxşəpkərliidir: Ümumdünya Mədəniyyətlərərəsi Dialoq Forumu, BMT-nin Sivilizasiyalararası Alyansının Qlobal Forumu, Dünya Dini Liderlərinin Sammiti, həmçinin birinci Avropa Oyunları, IV İslam Həmrəyliyi Oyunları, Forumula 1 yarışları...

Mövzunu yekunlaşdırırdı onu da qeyd etməyi lazımlı bilərim ki, bir müddət əvvəl Bakıda yüksək səviyyədə təşkil olunan Qoşulmama Hərəkatının Zirvə Görüşü dünyada güclü əks-səda doğurdu, skeptiklər də, bədxahlarıza da növbəti tutarlı cavab olur.

Yerində və vaxtında deyilən söz

Son 16 ilde biz möhtərem Prezidentimizin bir çox beynəlxalq tribunalarda cəsarətli, dərin məntiqə söykənən çıxışlarının şahidi olmuşuq. İlham Əliyev ikili standartları çəkinmədən təqib edir, milli maraqları qətiyyətlə qoruyur. Liderin qətiyyətinin, iradezinin nəticəsidir ki, on ağır vəziyyətlərdə belə Azərbaycan heç kimin qarşısında baş əymir, sözünü cəsarətlə və açıq deyir.

İlham Əliyev. Əli xalqın nəbzində olan islahatçı Prezident

Əvvəli-Səh 8-9

Yerinde ve vaxtında deyilən söz, əlbəttə, daha kəsərli, daha təsirli olur. Cox da uzaqə getmedən son vaxtlar baş vermiş iki hadisəni xatırlamak kifayət edir. Ermenistanın baş naziri Paşinyanın Dağlıq Qarabağın mənsəbiyyəti ilə bağlı sərsəm fikirlər səsləndirmişdi. Azərbaycan Prezidenti ona cavab verməyə tələsmədi, bunun üçün münasib məqam gözlədi. Nəhayət, belə bir məqam yetişdi. İlham Əliyev sözünü Rusiyada, "Valday" Diskussiya Klubunun tribunasından dedi: "Qarabağ Azərbaycandır ve nida işarəsi". Mötebər tribunada, canlı efridə deyilən bu sözü bütün dünya eşitdi. Hamiya bir daha agah olduğunu ki, Qarabağ Azərbaycanındır. Azərbaycanın lideri münaqişə ilə bağlı haqlı mövqeyin-dən bir addım da geri çəkilən deyil.

Ermenistan rəhbərliyinin əsl mahiyyətini açıb göstərən, ifşa edən növbəti bəyanat bir neçə gün sonra Aşqabadda, MDB dövlət başçılarının zirve görüşündə səsləndi. Azərbaycan Prezidenti diqqəti Ermənistanda nəsist Qaregin Nijdeyə ucaldılmış abidəyə yönəldi. Dedi ki, MDB məkanında faşistlərə abidələr ucaldılması yolverilməzdır və Yerevandakı abide sökülməlidir. İlham Əliyevin səsləndirdiyi bu fikir etrafında hələ də müzakirələr gedir, Ermənistən rəhbərliyinin mövqeyi pişlənir.

Dünyada artmaqdə olan islamofobiyanı kəskin tənqid edən İlham Əliyev müsəlman və İslam həmrəyliyinə inadlı çağırışları ilə de yadda qalıb. Bununla bağlı son çıxışlarının birində səsləndirdiyi fikir hamımızın ürəyindən xəber verdi: "Mən müsəlman ölkələrinə dəfələrlə müraciət etmişəm. Açıq müraciət etmişəm ki, siz Ermənistanda necə qucaqlaşırsınız? Siz bunların liderlərini necə dəvət edirsiniz? Görmüşsünüz ki, bunlar bizim məscidlərimizi yerlə bir etdilər? Görmüşsünüz ki, bizim məscidləri təhqir etdilər? Gedin, baxın, o şəkillər var, onlar Ağdam məscidini, Şuşa məscidlerini, işğal edilmiş digər torpaqlardakı məscidləri nə gənə qoydular?

Bu, axı təkcə bizim məscidlərimiz deyil, bütün müsəlman aləminin məscidləridir. Buna necə göz yummaq olar?"

İnqilabi islahatlar və brend layihə olan "ASAN xidmət"

Bu gün dünya İlham Əliyevi islahatçı Prezident kimi tanır və qəbul edir. Dünya Bankının "Doing Business-2020" hesabatında Azərbaycan en islahatçı 20 ölkə sırasında yer alıb. Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesabatında hökumətin uzunmüddətli strategiyasına görə ölkəmiz 10-cu, rəhbərliyin islahatlara meyillilik seviyyəsinə görə ise 5-ci yerdədir. Azərbaycan vətəndaşları ölkə rəhbərliyinin şüurlu seçimi olan islahatların bilavasitə şahididir, onun müsbət nəticələrini gündəlik həyatda hiss edirlər. Son bir ildə ise islahatları daha dərin, inqilabi xarakter alıb. Dövlətimizin başçısı bunun anonsunu 2018-ci ilin aprelində, prezident seçkiləri ərefəsində vermişdi: "Gələcəkdə əsas məsələ yənə də idarəetmənin təkmiləşdirilməsi, fəaliyyətimizin səmərəsinin artırılması, sahibkarlar və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi üçün daha yaxşı şərait yaradılması olacaq".

Baki Dövlət Universitetinin 100 illik yubileyində çıxışı zamanı da islahatların önəmini vurğulayan Prezident İlham Əliyev bu sahədə daha böyük addımlar atılacağını bildirdi. Cox keçmədən dövlət idarəciliyi sisteminə növbəti köklü islahat və kadr dəyişiklikləri aparıldı. Ardınca V çağırış Milli Məclis buraxıldı və parlamente yeni seçkilər təyin olundu.

Hər bir islahatın inkişafə və xalqın rifahına xidmət etdiyi göz qabağındadır. Bir faktə diqqət yetirmək kifayət edər: son iqtisadi islahatlar nəticəsində təkcə bu ilin on ayında büdcəye 850 milyon manatdan çox əlavə gelir daxil olub. Həmin vəsait sosial sahəyə, əhalinin rifahına yönəldilib. Reallaşdırılan böyük sosial paket 4,2 milyon nəfərdən çox insanın büdcəsinə müsbət təsir edib. Minimum emekhaqqı iki dəfə, minimum pensiya 70 faiz artırılıb. Tələbələrin təqaüdlərindən

məcburi köçkünlərə verilən sosial yardımarda da əhəmiyyətli artımlar olub.

Daha bir məqam diqqət çəkir: həyatın bütün sahələrini əhatə edən, dünyada məraqla qarşılanan islahatların təşəbbüskarı Prezidentin özüdür. İlham Əliyevin mühüm təşəbbüslerindən olan "ASAN xidmət" Azərbaycanın intellektual brendi kimi dünyaya səs salıb. Əhalinin gündəlik təmasda olduğu xidmet sektorunda korrupsiyaya, rüşvetxorluğa, bürokratiyaya, süründürməciliyə sıparıçəkən "ASAN xidmət" sıradan bir layihə deyil, mahiyyət etibarilə bütün ölkədə vətəndaş məmənnuluğu doğuran, ictimai şüurda inqilabi dəyişikliklər yaradan köklü islahatdır. Son rəy sorğularına əsasən, vətəndaşların xidmətdən məmənnuluğu 99,4 faiz təşkil edir. Şəbəkəsi getdikcə genişlənən "ASAN xidmət" mərkəzlərinə inindiyədək 34 milyondan çox müraciət olub. Həm məmənnuluq əmsali, həm de müraciətlərin sayı layihənin çox böyük səmərəsindən xəbər verir.

Aila ocağı və uğura yol

Prezident İlham Əliyev müsahibələrinin birində asudə vaxtını ailəsi ilə keçirdiyini, həyat üçün enerjini məhz ailəsində aldığı deyib. Bu da öz sözüdür: "Mən o insanlardan ki, işə sevinə-sevinə gedir və işdən eve sevinə-sevinə qayıdırám".

İlham Əliyev və Mehriban xanım uzun illərdir həyat yollarında birgə addımlayırlar. Azərbaycanın ictimai-siyasi, mədəni həyatında fəal rol oynayan, yüksək intellektə malik, principial və xeyirxah insan olan birinci xanım Mehriban Əliyeva xalqın böyük məhəbbətini, rəğbətini qazanıb. Onun 15 ildir ki, rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu öz mühüm proqramları, bənzərsiz layihələri ilə ölkəmizin inkişafına dəyərlili töhfələr verir. Bu illər ərzində "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" proqramı çərçivəsində üç mindən çox məktəb binası esaslı təmir olunub və ya yenidən tikilib. Fondu xətti və dəstəyi ilə minlərlə insan tibbi mülalıca alıb. Fondu, həmçinin maddi-mənəvi ərisimizin qorunmasına

əvəzolunmaz rol oynayır. Odur ki, Mehriban Əliyevanın Birinci vitse-prezident təyin olunması gördüyü işlərin məntiqi nəticəsi kimi rəğbətə qarşılandı.

Mehriban xanım Prezidentin ən yaxın siyahıdaşıdır. Birinci xanım kimi üzərinə düşən missiyanın məsuliyyətini dərindən dərək edərək ölkə üçün təlyəklü məsələlərin həllində dövlətimizin başçısına çox böyük dəstək verir. Hesab edir ki, dövlət qurumlarında çalışan her kəs gündəlik fəaliyyətində "insan-pərvərlik, mərhəmət, qarşılıqlı hörmət, məhrəbənciliq" kimi mənəvi dəyərləri uca tutmalıdır və yalnız bu halda ən yüksək qəlebələr əldə etmək, ən böyük zirvelərə qalxməq olar.

Zənnimcə, İlham Əliyevin uğur yolu başlangıcı məhz ideal ailə ocağından götürüb. O, zəmanəməzin dahi siyasi xadimlərdən biri olan Heydər Əliyevin və görkəmli alimim Zərifə Əliyevanın əlindən su içib, onların təbəyesini görüb. Sonradan tale ona Mehriban xanım kimi əsil-nəcabəti, həssas qəlblə, mənənə zəngin özür-gün yoldaş nəsib edib. Prezidentin və birinci xanımın ictimai-siyasi baxışları üst-üstə düşür, bir-birini tamamlayıv və bu, Azərbaycanın uğurlarını şərtləndirən amillərdən biridir. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın bu ilin noyabrında Moskvaya etdiyi uğurlu səfər, RF Prezidenti Vladimir Putin və Baş Nazir Dmitri Medvedevlə apardığı danışqlar onun beynəlxalq imicinin göstəricisi kimi diqqət çeker.

Ulu Öndərimiz təcrübəsinə zamanında addim-addim öz varisine ötürüb, ona müxtəlif vəziyyətlərdə necə davranmaq lazıim geldiyini öyrədib. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycanın XXI əsrə yeni lideri olan İlham Əliyev öz dövrünü, zamanı qabaqlayan, möhkəm xarakterə malik kamil şəxsiyyət kimi yetişib və bu, Prezidentimizin istər daxili, istərsə də xarici siyasetdə atlığı hər bir addımda özünü göstərir. O, narahat bir regionda yerleşən Azərbaycanı təhlükəsizlik adasına, müasir iqtisadiyyata malik ölkəyə, dünyada söz və nüfuz sahibinə çevirib. Xüsusən nehəng transmilli layihə olan TANAP-in reallaşması Prezident İlham Əliyevin şöhrətini daha da artırıb. Onun liderliyi ilə bağlı yalnız son bir ayda səsləndirilən fikirlərə diqqət yetirik.

Türkə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan: TANAP-in reallaşmasında qardaşım İlham Əliyevin liderliyini unutmaq əsla mümkün deyil.

Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabishvili: TANAP layihəsinin həyata keçirilməsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin xidmətləri əvəzsizdir. O, zəmanəməzin ən uğurlu liderlərindən biridir.

İordaniya Kralı II Abdullah: Beynəlxalq arenada Siz çox vacib rol oynayırınsız. Sizə regionda və dünyada oynadığınız roluza görə təşəkkürüm bildirirəm. Mən Sizin liderliyinizə, ölkəmizə münasibətdə xeyirxalığınızı və dəstəyinizə hər zaman arxalanıram.

Dünya liderlərinin dilindən bu sözləri eşitmək çox xoşdur. Xalqımız və hər bir qədirbəlin azərbaycanlı zəmanəməzin ən uğurlu liderlərindən biri olan, beynəlxalq arenada mühüm rol oynayan Prezidenti ilə qurur durur. Çünkü 16 il əvvəl başlayan uğur yolu Azərbaycanı zirvədən-zirvəyə aparmaqdır...

Aslan Aslanov
AZƏRTAC-in idarə Heyətinin sədri,
OANA-nın vitse-prezidenti

“Xalq Üçün” devizi ilə təbliğat-təşviqat kampaniyası uğurla davam edir

QARADAĞ

23 dekabrdə keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyası Qaradağ rayon təşkilatında ilk dəfə səs verəcək seçicilər ve partiya tərəfindən namizədləkləri irəli sürülmüş gənclərlə keçirilən görüşdə Yeni Azərbaycan Partiyasının Siyasi Şurasının üzvü, partianın rayon təşkilatının sədri Aydin Hüseynov çıxış edərək, son illər ölkəmizdə aparılan islahatlardan, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin Sədrliyi ilə partianın dövlətimizin inkişafına verdiyi mühüm töhfələrdən danışıb: "Seçkilər partiyaların cəmiyyətdə roluna və xalqın etimadını hansı formada qazanmasına əyani bir sübutdur. Çünkü hər bir seçici öz mövqeyini açıq şəkildə ifadə edir. Ötən illər keçirilən bütün seçkilərdə seçicilərin yekdil səsinə qazanan partiyamızın namizədləri xalqın rəğbətini əməli işləri ilə qazandığını təsdiqləyir. Buna görə də, inanırıq ki, hər bir seçici qarşısındaki növbəti bələdiyyə seçkilərində də fəallıq nümayiş etdirəcək, YAP-in irəli sürdüyü namizədlərə səs verəcəklər".

Sonda ilk dəfə səsvermə hüququ qazanan gənclərin səsvermə qaydaları ilə bağlı çoxsaylı sualları cavablandırılıb və YAP tərəfindən irəli sürülmüş namizədlərə uğurlar arzanlanıb.

XƏZƏR

YAP Xəzər rayon təşkilatında bələdiyyə seçkilərində səs verəcək Mərdəkan qəsəbəsi seçiciləri ilə görüşdə Milli Məclisin deputatı Rauf Əliyev, YAP Xəzər rayon təşkilatının sədri Namiq Əhmədov çıxış edərək, bələdiyyə seçkilərinin ölkə-

mizdə demokratiyanın əyani ifadesine çevriləcəyini və Azərbaycanda bələdiyyə institutunun formallaşması, yerli özünüdürəetmə organlarının səmərəli fəaliyyəti üçün hər cür imkan və şəraitin olduğunu vurğulayıblar. Mərdəkan qəsəbə sakinləri Sabir Dadaşov, Kəmale Quliyeva, Hüseyin İbrahimov çıxış edərək, 23 dekabr bələdiyyə seçkilərində YAP namizədlərinə səs verəcəklərini və hər kəsi düzgün seçim etməyə çağırıb.

GƏNCƏ

YAP Gəncə şəhər təşkilatı 23 dekabrdə keçiriləcək bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Hacıkənd qəsəbəsində "Xalq üçün" devizi ilə keçirilən görüşdə şəhər təşkilatının ideoloji şobəsinin baş məsləhətçisi Hüseyin Budaqov çıxışına Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ilk bələdiyyə seçkiləri öncəsi xalq müraciəti zamanı dediyi sözlərle başlayıb: "Əger bələdiyyə seçkiləri uğurla keçirilsə, əger bələdiyyələrə, həqiqətən, hər bir bölgədə fəaliyyət göstərib, xalqa xidmət etmək arzusunda olan insanlar seçilsə və bu insanlar, həqiqətən, bələdiyyə üzvü olaraq xalqımıza yaxşı xidmət göstərə bilsə, təbiidir ki, bu, bizim ölkəmizin inkişafında çox böyük rol oynayacaq və dövlətin qarşısında duran vezifələrin bir qismini bələdiyyələr öz üzərinə götürəcəkdir".

H.Budaqov, onu da bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasetinin uğurlu davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yerli özünüdürəetmə strukturlarının ölkənin həyatında inkişafı istiqamətində mühüm addımlar atıldılarını vurğulayıb.

Görüşdə namizədlərdən Səbuhi Səməstov, Aydan Bayramlı çıxış edərək, ölkədə bələdiyyə institutunun inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsi məqsədilə mühüm qanunvericilik bazasının formalşdırıldığını bildiriblər.

Seçicilərdən Xaver Məmmədəliyeva, Xalidə Hüseynova və digərləri çıxışlarında vurğulayıblar ki, əvvəlki seçkilərde olduğu kimi, 23 dekabr bələdiyyə seçkilərində də YAP möhəşəm qələbə qazanmaqla tarix yazacaqlar.

PİRALLAHİ

Bələdiyyə seçkilərinin təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Pirallahı rayon Gənclər Mərkəzində keçirilən tədbirdə YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri Hikmet Şikarov bələdiyyə seçkilərinin keçirilməsi ərefəsində olduqlarını və seçkilərə yüksək səviyyədə hazırlanmışlarını vurğulayıb. Rayon təşkilatının sədri vurğulayıb ki, bələdiyyələrin hüquqi statusunun qanun çərçivəsində müəyyənləşdirilməsi, ilk də-

fə olaraq, məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin fəaliyyəti dövründə - 12 noyabr 1995-ci ilə qəbul edilən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında öz əksini tapdı: "Ölkəmizdə bu gün azad, ədalətli, demokratik və şəffaf seçkilər keçirilməsi üçün əlverişli mühit var. Azərbaycan ixtimaiyyəti qarşısından gələn seçkiləri səbirsizliklə gözləyir. Ölkədə ki-fayət qədər perspektivlə gənclər var və bu seçkilərdə də gənclərin üstünlük təşkil edəcəklərinə əminik".

Tədbirdə çıxış edən rayon təşkilatının gənclər birliliyinin sədri Rüfət Əhmədov, gənclər birliliyinin idarə heyətinin üzvü Tosif Mahmudov, bələdiyyə seçkilərində partiya tərəfinən namizədliyi irəli sürülen Türkən Məmmədova, Möhübət Məhərrəmov, Bella Həsənova Azərbaycanın və regionun ən güclü siyasi partiyası olan YAP-in, bütün seçkilərdə olduğu kimi, bu seçkilərin də qalibi olacaqlarının bildirdilər.

QUBA

23 dekabr bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar Quba şəhər Mədəniyyət Evində təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində Quba şəhər Bələdiyyəsi üzrə seçicilərlə görüş keçirilib. Görüşdə YAP Quba rayon təşkilatının təbliğat qrupunun üzvləri, Quba şəhər Bələdiyyəsi üzrə rayon təşkilatı tərəfinən irəli sürülmüş namizədlər və 600 nəfərə yaxın seçici iştirak edib.

21 dekabr 2019-cu il

“Xalq Üçün” devizi ilə təbliğat-təşviqat kampaniyası uğurla davam edir

Əvvəli-Səh-11

Görüşü giriş sözü ilə açan YAP Quba rayon təşkilatının sədri Yusif Abidov bildirib ki, rayon təşkilatı partiyasının ya- radıcısı Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin ideyalarının təbliğ edilməsi istiqamətində ölkəmizdə uğurla həyata keçirilən ictimai-siyasi proseslərdə yaxından iştirak edir. Sonra rayon təşkilatı sədri Yeni Azərbaycan Partiyasının seçkidəki rolundan, seçkilərin mahiyyətindən və seçicilərin seçkide aktivlik nümayiş etdirməsindən danışır. Y. Abidov, eləcə də, respublikamızda və rayonda aparılan abadlıq-quruculuq işlərindən söz açıb.

Görüşdə çıxış edən YAP Quba rayon təşkilatı qadınlar şurasının sədri Aysel Şeydayeva, YAP Quba rayon gənclər birliyinin sədri Əhməd Bəkirli rayon təşkilatı tərəfindən ən layiqli namizədlərin iżli sürüldüyünü qeyd edərək, seçicilərin YAP-in namizədlərinin dəstəkləyəcəklərinə ümidi var olduğunu bildiriblər.

Daha sonra Quba şəhər bələdiyyəsi üzvlüyüne namizədlərdən Humayə Məmmədova və Zakir Müslümov çıxış edərək, seçki platformaları və görecəkləri işlər haqqında seçicilərlə etrafı məlumat veriblər.

Sonda seçicilərin sualları cavablandırılıb və onların təklifləri dinlənilib.

Zaqatala

Zaqatala rayonunda uğurla davam edən bələdiyyə seçkilərinin təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində seçicilərlə növbəti görüşlər rayonun Aşağı Tala kəndi və Əliabad qəsəbəsi kəndlərində keçirilib. Görüşlərdə 500-ə yaxın seçici iştirak edib.

Görüşlərdə çıxış edən YAP Zaqatala rayon təşkilatının sədri Habil Qurbanov bələdiyyə seçkilərindən, bu seçkilərlə əlaqədar görülmüş işlərdən danışib, seçiciləri Yeni Azərbaycan Partiyasının Seçki Programı ilə tanış edib. Dövlətimizin yerli özünüidarəetmə orqanı olan bələdiyyələrə olan yüksək diqqət və qayğıından, eləcə də, gələcəkdə bələdiyyələrin qarşısında duran vəzifələrdən bəhs edən H. Qurbanov Zaqatala rayonunda əhalinin Yeni Azərbaycan Partiyasına, partyanın Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyevə inanının çox güclü olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, zaqatalalılar bu inamı keçirilən bütün seçkilərdə nümayiş etdiriblər. Növbəti bələdiyyə seçkisində də seçicilərin fəal iştirak edəcəyi və ölkəmizin inkişafının davamlı olması üçün Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verəcəklərini eminliklə bəyan edib.

Görüşdə YAP Zaqatala rayon seçki qərargahının üzvləri Namidə Süleymanova, Tahir Məmmədov və Ədalət Novruzova çıxış edərək, bələdiyyə sisteminin əhəmiyyətindən danışıblar. Vurgulanıb ki, hər bir layiqli namizədin bələdiyyə-

lərde uğurla təmsil olunması, öz bilik və bacarığını, peşəkarlığını tam səfərber edərək dövlətinə və xalqına ləyaqətlə xidmət etməsi olduqca vacibdir.

Seçicilər çıxışlarında, əvvəlki seçkilərdə olduğu kimi, dekabrın 23-də keçiriləcək bələdiyyə seçkilərində də yüksək fəallıq nümayiş etdirməklə, Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərini dəstəkləyəcəklərini bildiriblər.

Binəqədi

YAP Binəqədi rayon təşkilatında bələdiyyə seçkilərində ilk dəfə səsverəcək seçicilərlə görüş keçirilib. Görüşü giriş sözü ilə açan YAP Mərkəzi Seçki Qərargahının Binəqədi rayon şöbəsinin sədri, YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri Ramiz Göyüşov Azərbaycanda bələdiyyələrin 1999-ci ildə formalasdırıldıqını və ötən müddət ərzində, bu sahənin inkişafına xidmət edən mühüm İslahatların həyata keçirildiyini söyləyib. Bu sahənin bundan sonra uğurla fəaliyyət göstərməsi və vətəndaşlara layiqince xidmət göstəre bilməsi üçün davamlı İslahatlara ehtiyac olduğunu diqqətə çatdırıb.

Millet vəkili Elman Nəsirov çıxış edərək, Ulu Öndər Heydər Əliyevin zamanın döşəsi olaraq, ölkəmizin inkişafı istiqamətində misilsiz xidmetlərdən danışib. Bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasını yaratmaqla dövlətinə, xalqına mühüm töhfə verib və bu partiya fəaliyyətinin bütün illərdə ictimai-siyasi proseslərdə fəal iştirakı ilə seçilib. E. Nəsirov, eyni zamanda, dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən İslahatlardan, iqtisadiyyatın artım tempindən, dönyanın beynəlxalq təşkilatlarının hesablamalarına görə ən İslahatçı ölkələr sırasında qeyd edilmesindən danışib. Bütün namizədlərə uğurlar arzulayıb.

YAP Gənclər Birliyinin sədri Seymur Orucov çıxışında ölkəmizdə həyata keçirilən gənclər siyasetindən danışib. Dövlət başçısının gənclərin fəaliyyətinə çox böyük önem verdirdi və onların vətənpərvər gənclər olaraq yetişməsi üçün atıldığı addımlardan söz açıb. Gənclərimizi daim fəal olmağa, dövlətçiliyimizin və xalqımızın təhlükəsizliyinə zərər verə bilmək qüvvələrə qarşı mübarizə aparmağa səsleyib. S. Orucov seçkilərdə partiya tərəfindən iżli sürülen şəxslər arasında gənc namizədlərin sayının çox olmasına gənclərimizə göstərilən yüksək etimadın göstəricisi olduğunu vurğulayıb və onlara uğurlar arzulayıb.

Görüşdə çıxış edən gənc namizədlər Anar Əliyev, Günel Məmmədova, Eldar Qurbanov, Nəriman Ağayeva, Aytac Ağayeva, Vüsələ Fətullayeva, Cəmilə İsmayılova seçki programlarını açıqlayıblar. Seçiləcəkləri teqirdə, görecəkleri işlərdən bəhs ediblər. Həmçinin, ilk dəfə səs verəcək gənclər Yegane Cavadova, Məhəmməd Məhəmmədov, Nigar Aboyeva çıxış edərək, bütün seçiciləri Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verməyə çağırıblar.

Görüşün sonunda seçiciləri maraqlandıran suallar quo-

naqlar və namizədlər tərəfindən cavablandırılıb.

AĞDAS

23 dekabr bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar olaraq, Ağdaş rayonunda “Xalq üçün” devizi ilə keçirilən təbliğat kampaniyası çərçivəsində rayonun Dehnəxəil, Qolqəti, Şəkili, Pirkəkə və Gürvəkənd kəndlərində seçicilərlə keçirilən görüşləri açan Yeni Azərbaycan Partiyasının bələdiyyə seçkilərində səlahiyyətli nümayəndəsi İsa Eminov qeyd edib ki, yerli idarəetmə institutu olan bələdiyyələrin ölkəmizdə formalasması Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz 1995-ci ildə qəbul olunmuş ilk müstəqil Konstitusiyadə bələdiyyələrin fəaliyyəti üçün müvafiq qanunvericilik bazası formalasdırılmışdır. Hazırda yerli özünüidarəetmə orqanı olan bələdiyyələrin cəmiyyətimizdə rol ildən-ildə artı, ölkə həyatının müxtəlif sahələrində fəal iştirak etməsi və səmərəli fəaliyyətinin təşkili üçün, ötən müddət ərzində, onların fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılıb, zəruri qanunvericilik bazası və müvafiq strukturlar tam formalaslaşmışdır. “Xalq üçün” devizi ilə təşviqat kampaniyasını uğurla davam etdirən YAP tərəfindən iżli sürülen namizədlərin xalqımız tərəfindən yekdil dəstək alacağına inanlığını bildirən İ. Eminov seçiciləri Yeni Azərbaycan Partiyasının Seçki Programı ilə də tanış edib.

YAP Seçki Qərargahı Ağdaş rayon şöbəsinin üzvü Pərvin Rəhimov çıxışında dövlətimizin yerli özünüidarəetmə orqanı olan bələdiyyələrə olan yüksək diqqət və qayğıdan, eləcə də, gələcəkdə bələdiyyələrin karşısındakı duran vəzifələrdən danışib. O, bələdiyyə seçkilərində YAP-in inamla qələbe qazanacağını qeyd edərək, bundan sonra da, bələdiyyələrin rayonun sosial-iqtisadi həyatına, abadlıq və quruculuq işlərinə mühüm töhfə verəcəyini bildirib.

Görüşlərdə çıxış edən seçicilər partiyasının sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin apardığı uğurlu siyaset nəticəsində, ölkəmizdə yerli özünüidarəetmə orqanları olan bələdiyyələrin fəaliyyətinin genişlənməsinə vərili dəstəyin əhəmiyyətini vurğulayaraq, qeyd ediblər ki, bələdiyyə seçkilərində də aqdaşlılar böyük fəallıq və coşqu nümayiş etdirəcək və bu siyasi kampaniyanın yüksək səviyyədə keçirilməsinə nail olacaqlar. Onlar ölkəmizdə gedən dinamik inkişaf və tərəqqi, vətəndaşa göstərilən diqqət və qayğı üçün ölkə başçısına minnətdar olduqlarını, bu siyaseti ürkədən dəstəklədiklərini və seçkilərdə iştirak edərək, YAP-in namizədlərinə səs verəcəklərini bəyan ediblər.

**RƏFIQƏ HÜSEYNÖVA
NƏZAKƏT BAYRAMOVA
ZÜMRÜD BAYRAMOVA
RÖVŞƏN RƏSULOV**

Seçki qərarı müxalifəti bitirəcək

Yeni Azərbaycan Partiyasının ölkəmizdə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan islahatların davamı olaraq, parlamentə növbədən kənar seçkilərin keçirilməsi təşəbbüsü ilə çıxış etməsi və bu təşəbbüsündə Milli Məclis üzvləri tərəfindən dəstəklənməsi ümumxalq maraqların ifadəçisi kimi qəbul edilir. Müxalifət isə yenə də ənənəvi ampluasından çıxış edib və seçkilərlə bağlı böhtən xarakterli açıqlamalar səsləndirir. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz müxalifətin sıfariş əsasında hay-küy qaldırduğunu bildirib.

Milli QHT Forumunun prezidenti Rauf Zeyni: "Müxaliflər arasında normal düzüncəyə malik insan yoxdur"

- Ölkə Prezidentinin apardığı islahatlar bütün sahələri əhatə edir. İslahatların qanunverici orqanda da davam etdirilmesi üçün

Yeni Azərbaycan Partiyası çox böyük uğurlu addım atdı. Hesab edirəm ki, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin apardığı islahatlar cəmiyyətin inkişafına və demokratik proseslərin sürətlənməsinə yeni təkan olacaq. Xoşməramlı addımlar fonunda müxalifətin hay-küy qaldırması onların məsələlərə dayaz

düşüncədən yanaşmalarından irəli gəlir. Ümumiyyətə, müxalifət döşərgəsində təmsil olunan partiyalar, xüsusilə də, radikal qanadın təmsilciliyi hər zaman milli və dövlətçilik maraqlarına zidd olan fəaliyyət yolu tuturlar. Onların yanaşmaları ədalətsiz və qərəzli yanaşmalarıdır. Ənənələrinə uyğun olaraq, Yeni Azərbaycan Partiyasının parlamentin buraxılması təşəbbüsü və bu təşəbbüsün Milli Məclisin üzvləri tərəfindən də dəstəklənməsindən, müxalifətin radikal qanadı əsasız hay-küy qaldırmaqla münasibət bildirir. Yeni bir parlamentin formallaşması ölkədə aparılan islahatların ruhuna tam uyğundur. Əslində, müxalifət döşərgəsində təmsil olunan partiya funksionerleri normal düşüncəli adamlar olsa idilər, parlamentin buraxılması təşəbbüsünə dəstəkləyərlər. Kim onu dəstəkləmirse, deməli, onun düşüncəsində problem var. Uğur qazanmayanda, böhtən atmaq xarakteri üzə çıxarı. Əgər sən seçkilərdə uğur qazana bilmirsənse, uğur qazanana böhtən atmağın nə mənası var?

Təkamül partiyasının sədri Teyyub Qənioğlu: "Növbədən kənar parlament seçkilərinin keçirilməsi təqdirəlayıq haldır"

- Yeni Azərbaycan Partiyasının təklifi ilə növbədən kənar parlament seçkilərinin keçirilməsi təq-

direlayıq haldır. Yəni bu, gözlənilən iddi. Radikal müxalifət döşərgəsini təmsil edən şəxslərin parlament seçkilərinin keçirilməsi barədə qərara qərəzli yanaşmaları və sosial şəbəkələrdə şər-böhtən xarakterli fikirlər səsləndirmələri onların müstəqil mövqədə olmadıqlarını göstərir. Müxalifət təmsilciliyi qorxular ki, bu seçkilərdə müvəffəqiyyət qazana biləsinlər. Yəni onları narahat edən əsas məsələ uğur qazanmaq şanslarının sıfır bərabər olmasıdır. Yoxsa sözügedən qüvvələrin özləri, parlamentin buraxılmasını tələb edər və seçkilərin keçirilməsini istəyərlər. İndi nə oldu, nəyə görə siz müxalifət bu cür hay-küy qaldırırsınız? Adama deyərlər, bu da meydən, qatılın seçkilərə və nəyə qadir olduğunu nümayiş etdirir. Amma indidən tam eminliklə demek olar ki, müxalifət seçki uğursuluğu gözələr. Çünkü cəmiyyətdə sosial dayaqlara malik deyillər. Digər tərəfdən xalqın nifretini qazanıblar.

"Palitra" qəzetiñin baş redaktoru Namiq Əliyev: "Müxalifət dərk edir ki, bu qüvvə ilə seçkiyə qatılsalar, məglubiyyət qəçilməzdir"

- Ölkədə növbədən kənar parlament seçkilərinin keçirilməsi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunvericiliyə təmamilə uyğundur. Dünyanın bir sıra

ölkələrində erkən parlament seçkilərinə gedilməsinə dair çoxsaylı nümunələr var. Bu beynəlxalq təcrübə haqqında mətbuatda kifayət qədər materiallar dərc olunduandan, həmin mövzuya toxunmaq təkrarlılıq olardı. Sadəcə, Türkiyədə baş verən "erken seçkilər" nümunəsini xatırlatmaq istəyirik. Adətən, qardaş ölkədə, bizdən fərqli olaraq, müxalifət "erken seçkilər" gedilməsinə daha çox məyilli olur. Bizim müxalifət başbələnləri isə, tamamilə tərsinə düşünürler.

Sual olunur, əgər qanunvericilik və beynəlxalq təcrübə nümunələri iqtidar partiyasının bu addımına tərəfdirse, o zaman müxalifət niyə bu şəkildə "saçlarını yol", erken seçkiləri qərezlə qarşılıyır?

Müxalifətin seçkiləri "boykot" etməsinin yegane bir səbəbi var ki, bu da, onların həddindən artıq zəif olması ilə bağlıdır. Müxalifətin son aksiyaları fikrimizi təsdiqləyə biləcək ən son nümunələr ola bilər. Xatırlayırsınızsa, onlar sosial şəbəkələrdə nə qədər təhlükət apardılar da, cəmiyyət aksiyalarla dəstək vermədi. "AXH" adlanan digər müxalif qanadın aksiyasını da, real olaraq, baş tutmamış hesab etmək olar. Beləliklə, müxalif cəbhə liderləri yaxşı başa düşürər ki, bu qüvvə ilə seçkiyə qatılsalar, məglubiyyət qəçilməzdir. Odur ki, onların birçə yolu qalır: seçkilərə qara yaxmaq, prosesi gözən salmağa çalışmaq.

GÜLYANƏ

AXCP və Müsavat funksionerlərinə xaricdən növbəti tapsırıq verilib

AXCP ilə Müsavat arasında növbəti qarşıdurma yaranır

Tərəflər bir-birini satqınlıqda və xəyanətdə ittiham edirlər. Bir qədər əvvəl birlikde olmaq, hansısa yeni bir blok yaratmaq ideyası ilə çıxış edən Müsavat və AXCP fevralın 9-da keçiriləcək parlament seçkiləri ilə bağlı yenidən fərqli mövqə nümayiş etdirirlər. Müsavat seçkilərə qatılmaq istəsə də, AXCP "boykot" çağırışı ilə çıxış edir. Bu amil yenidən AXCP ilə Müsavatın bir-birini təhqir etməyə və ittihamlar irəli sürməyə əsas olacaqmı? Söhbət etdiyimiz müsaviblərimiz qeyd etdilər ki, hər zaman bir-birinə qarşı düşmən münasibət sərgileyən AXCP və Müsavat partiyaları seçkilərlə bağlı fərqli mövqelərindən sonra bir-birinə qarşı daha sərt formada ittihamlar irəli sürəcəklər.

Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev: "AXCP və Müsavat funksionerlərinə xaricdən növbəti tapsırıq verilib"

- Müsavat seçkilərə qatılmaq, AXCP isə "boykot" çağırışı ilə çıxış etməsinə görə tərəflərin bir-birini təhqir etməyə, ittihamlar irəli sürmələrinə əsas olamayacaq. Çünkü bu qurma plandır, yəni onların aralarında olan gizli bir sövdəleşmişdir. Müsavat partiyası seçkilərə müəyyən vaxta qədər gedəcək, amma sonradan isə guya "seçkilər saxta keçirilir, seçkilərin gedışatında qanun po-

zuntusu var" deyə bəhane getirərək, öz namizədliliklərini geri çağıracaqlar. Guya bunlara seçkilərdə şərait yaradılmadı və buna görə də, seçkilərdən geri çekildilər. Bir sözələ, onların bu aldadıcı manevrlərinə inanmaq lazımdır. Demək olar ki, bu şəxslər ölkədə nə isə bir xoşagəlməz vəziyyət yaratmaq isteyirlər. AXCP və Müsavat funksionerlərinə xaricdən növbəti tapsırıq verilib ki, Müsavat seçkilərə getsin və sonra da geri çekilsin, AXCP isə seçkiləri "boykot" eəsən. Bu baxımdan, bunlara heç vaxt inanmaq olmaz. Ümumiyyətə, onların nə etmələrindən və nə demələrində asılı olmayıaraq, heç vaxt ölkəmizlə bağlı məkrli planları baş tutmayacaqdır.

Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərlə: "Müxaliflərin qurduları iş xırda intriqalardan uzağa getmir"

- Müsavat seçkilərə qatılmaq, AXCP isə boykot çağırışı ilə çıxış etməsində təəccübü bir şey yoxdur, cənubi zaman-zaman belə olub. Müxalifət döşərgəsini təmsil edən bu şəxslər 26 ilidir ki, müxalifətədirler və bu 26 il ərzində, nə qədər seçki keçiriləsə, həmisi anormal mövqə ortaya qoyublar. Guya bununla, hər iki tərefi əldə saxlamağa çalışırlar. Guya bir qismi boykotçu müxalifət rolunu oynayır, bir qismi isə seçkiyə gedən

müxalif rolunu oynayır, bu vasitə ilə müxalif döşərgəni əldə saxlamaq isteyirlər. Amma bu, mümkün deyil. Çünkü adları çəkilən şəxslər bu 26 il müddətində kifayət qədər müxtəlif taktikalardan istifadə ediblər, oyular qurublar, amma hər dəfə də məglubiyyətə qarşılaşırlar. Müxaliflərin qurduları iş xırda intriqalardan uzağa getmir və xalqın tələblərinə yox, özlerinin düşüncələrinə əsaslanırlar. Bir sözələ, onlar həmisi belə xırda-para oyular qurmaqla, sadəcə, gündəmdə qalmağa cəhd göstərirlər. Reallıqda onların nə boykotları, nə de seçkilərə qatılmaları bir nəticə verməyəcək. Çünkü onların

DİN: Ötən gün borclu şəxs qismində axtarılan 15 nəfər saxlanılıb

Rəsəpublikanın daxili işlər organları ötən gün ərzində töredilmiş 9 cinayətin üstünü "isti izlər"le açıblar. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, əvvəlki dövrələrdən bağlı qalmış 12 cinayətin açılması təmin olunub. Axtarıda olduğu gərə ümumilikdə 31 nəfər, o cümlədən borclu şəxs qismində axtarılan 15 nəfər saxlanılırlar. Aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

Resəpublikanın avtomobil yollarında bir ağır yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Nəticədə bir nəfər ölüb. Daxili İşlər organları əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində narkotiklərlə əlaqəli 4 fakt müəyyən edilib. Cinayət töötəmkədə şübhəli bilinən 22 nəfər saxlanılıb.

GÜLYANƏ

21 dekabr 2019-cu il

Sosial şəbəkələrin trol “madonnası”

Və yaxud AXCP-nin ikiüzlü, riyakar reneqatı Gültəkin Hacıbəyli

Qarşidakı növbəti parlament seçkiləri ərəfəsi dağidıcı müxalifət düşərgədə təmsil olunanlar, bir tərəfdən bütün mənəvi-əxlaqi sədləri aşaraq, Azərbaycanın uğurlarından qazınmaya düşməklə yanaşı, indi də qarşidakı növbəti parlament seçkiləri ərəfəsi bu qazınma daha da artub. Xüsusi də, özünü “Milli Şura”nın “əzəli” və “əbədi”, “cəfərə” üzvü, adlantran, müxalifətçi libası altında siyasi meydanda əsl çilpaqlıq nümayiş etdirən, AXCP sədri Əli Kərimlinin tapşırıq və sıfarişlərini icra edən Gültəkin qarşidakı parlament seçkiləri ərəfəsi yenə də yuylamış çömcə kimi ortaya düşüb. Hər dəfə də ölkəmizdə seçki, mühüm beynəlxalq yarış və ya tədbir keçiriləndə, sosial şəbəkələrin trol “madonnası” yaman “aktivləşir” ki, gəl görəsən. Çünkü bu “aktivliyin” məqsədi xaricdən aldığı sıfarişlər əsasında qarayaxma kampaniyaları aparmaqla qrantlar əldə etməkdir.

Gültəkin Hacıbəyli kimilər, əslində, siyaseti cırキン edənlərdir

Bu gün dağidıcı müxalifət düşərgəsində AXCP sədri Ə.Kərimlinin “danışan dili” olan “Milli Şura”nın koordinasiya mərkəzinin üzvü G.Hacıbəylinin sosial şəbəkələrdəki həqiqətdən uzaq, şer-böhtən dolu çıxışlarını dirlədikcə, həmin fikirlərin həqiqət olduğuna bir daha əmin olursan.

Əslində, hər addımda ikiüzlülüyü, riyakarlığı ile tanınan, parlamentin üzvü olanda, dövlətin imtiyazlarından gen-bol istifadə edərək, tam komfort şəraitində yaşayanda, tamamilə, başqa cür danışındı. G.Hacıbəylinin o zamanlar başda Ə.Kərimli olmaqla, dağidıcı müxalifət düşərgəsinin başbələrlərini yerən-yerə vurmağını da heç kim unutmayıb. Ancaq elə ki, deputat seçilmədi, mandatdan məhrum oldu. G.Hacıbəyli, hətta öz keçmiş həyat yoldaşının da etiraf etdiyi kimi, 180 dərəcə dəyişdi. Söylədiklərimizi faktlara əsaslanaraq deyirik. Belə ki,

AXCP-nin orqanı olan “Azadlıq” qəzətinin 2005-ci il 2-3 oktyabr tarixli saýında “Azadlıq” blokonun 96 saylı Goranboy-Naftalan seçki dairəsinin vahid namizədi Elçin Rzayevin məsahibəsinə diqqət edək: “...İndi dairənin seçicilərini on çok bir məsələ maraqlandırır. Onlar G.Haciyevanın hansı üzlə yenidən namizədiyini bu dairədən irəli sürməsini başa düşə bilmirlər. Özünü “avropalı xanım” sayan G.Haciyeva, görəsən, Avropanın demokratik dəyərlərinə niyə saygı göstərmir? Onun hələ bu əraziyə gəlib əhalinin hansısa problemi ile məşğul olduğunu, insanların gün-güzərəni ilə maraqlandığını görün olmayıb. Rayonda onun nüfuzu olduqca aşağıdır. Haqqında uzun-uzadı söz-söhbətlər dolaşır...”

Bax, budur reallıq. Dünənə qədər YAP-çı olan bir medalın iki üzü olan G.Hacıbəyli deputat seçilmədiyi halda, dənəbələdən müxalifətçi ve AXCP sədri Ə.Kərimliyə “sadıqlılığını” nümayiş etdirərək, başladı sosial şəbəkələrə söyüş söyleməyə. Beləliklə də, an-

timilli ünsürlərin toplandığı “Milli Şura”da lövbər saldı. Necə deyərlər, qazan diğirlənib qapagını tapdığı kimi, G.Hacıbəyli də layiq olduğu satqınlar yuvası olan “Milli Şura”da yer saldı.

Natiq Cəfərli: “AXCP sədri Əli Kərimlinin tapşırıq və sıfarişlərini icra edən Gültəkin Hacıbəyli kimilər cəmiyyətəmizdə ikrahla qarşılıdır”

Bu günlərdə “ReAL” partiyasının icra katibi N.Cəfərlinin G.Hacıbəylinin parlament seçkilərinə qatılmaq iddiasında olması ilə bağlı fikirlərinə münasibət bildirərək deyib ki, G.Hacıbəyli heç vaxt deputat olmayacaq və buna görə də, qəzəblədir. Çünkü G.Hacıbəylinin sözləri əməlləri ilə bir deyil. G.Hacıbəyli “terrorçuları və casusları cəmiyyətə siyasi məhbus kimi sıriyanılar” deyəndə, AXCP sədri Ə.Kərimlini və Müsavat başqanını nəzərdə tutdu. Bu gün isə başqa şey deyir. Bax, budur G.Hacıbəylinin iç üzü”.

Doğrudan da, adamın yazığı gəlir buna. İnsanın Ə.Kərimlinin, İ.Qəmbərin, A.Hacılının, F.Qəhrəmanının, İ.Məmmədovun timsalında rəzil güne düşməsi, elə də təsirli deyil. Ancaq qadının bu kökə düşməsi dehşətdir.

Göründüyü kimi, təpədən-dırnağa qədər bataqlığa batmış “Milli Şura”nın dolanbaclarında veyillənən, riyakarlığı, satqınlığı və xəbisliyi ilə tanınan, hər addımda AXCP sədri Ə.Kərimlinin tapşırıq və sıfarişlərini icra edən G.Hacıbəyli kimilərin parlament seçkilərinə qatılması özü cinayətdir və ele buna görə də, fəaliyyətini cəmiyyətəmiz ikrahla qarşılıyır və birmənalı olaraq, rədd edir. Bax, budur dəhşət. Ancaq NANKOLARIN aqibəti elə belə de olmalıdır.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Qələmi qırılmış “zurnalıst”

RƏFIQƏ

S on vaxtlar yağışdan sonra göbələk kimi çıxan “jurnalıstların” peydə olmasına görüb, öz-özümə fikirləşirəm ki, bu, nə olan şeydir, məgər jurnalıst olmaq bu qədər asandır? Biz jurnalıst olmamışq? Bu yolu müəllimlərimiz Mir Cəlal, Bəxtiyar Vahabzadə, Nəsir İmanquiliyev, Şirməmməd Hüseynov, Nəriman Zeynalov, Nuriaddin Babayev, Cahangir Məmmədli, Mahmud Məmmudov və Yalçın Əlizadə kimi dəyərli qələm sahiblərindən öyrənə-öyrənə vicdanlı jurnalıst yolu keçmişik. Ancaq bu gün Xədice kimi əlaqsız, mənəviyyatsız satqınların, elinə “qələm” götürüb, özünü “araşdırıcı jurnalıst” sayır. Xədice kimi erməni xislişlərdən ne gözləmək olar? Bu əlaqsız hələ də anlamır ki, yaxşı jurnalıst olmaq təkcə yazmaq qabiliyyəti tələb etmir. Əger belə olsa idi, Lev Tolstoy, Ernest Hemingway, Cek London... kimilər dünənin en yaxşı jurnalıstları olardılar. Bu dahilər belə demək mümkünsə, söz sehrbazları, hər bir oxucunun qəlbine yol tapmağı bacaran yazıçılar idi. Onların işi yazmaq idi. Öz fikirlərini, içtimaiyyətde oyatmaq istədikləri arzu və istəkləri, təbliğat məqsədli fikirlərini kağız üzərinə köçürürlərlər. Amma əsas məqam odur ki, jurnalıst düzgün nəticə çıxarmaq üçün baş verənləre obyektiv, vicdanlı, qərəzsiz yanaşmalı, operativ olmalıdır. Təəssüf... Özünü “əsl”, özü de “araşdırıcı jurnalıst” adlandıran Xədice İsmayıllı kimiləri görəndə, od tutub yanısan. Məgər Xədice kimi qrant dəlləlləri vicdan, düzgünlük və müqəddəsliyin nə demək olduğunu bilirmi?

Dahi yazıçıımız Cəlil Məmmədquluzadə demişdir: “Qələmin müqəddəs borcu xalqa xidmət etməkdir.”

Xədice kimi başdan-ayağa cırkıba bulaşmış nə jurnalıst kimi jurnalıst, nə də azərbaycanlı kimi azərbaycanlı olan, ermənilərin maraqlarına xidmət edən satqın donqarı çıxmış “zurnalıst”dir ki, bu donqarın içinde yalnız və yalnız xəyanətlər var.

Budur X.Ismayılin jurnalıstika adını ləkələməsi. Qrantları bahalı “CİP”lərə çevirən X.Ismayıllı kimilərin özünü “jurnalıst” adlandırması, bir jurnalıst kimi məni göynədir. Cünki “qrant” Xədice xaricdən pul alıb, hakimiyyətə qarşı cırkıkməli kampaniyaların təbliğatçısı özünü “vicdanlı insan” saysa da, bu, dəvəqüşünən başını kolda gizlətməsinə bənzəyir.

Yadigar Sadıqlıdan Arif Hacılıya: “Müsavatı günü-gündən biabır edirsınız!”

Müsavat partiyasının seçkilərə qatılmaq qərarının ardınca, partiya daxilində qarşıdurmalar səngimir. Bu dəfə namizədlər ətrafinda səs-küy yaranıb və bu səs-küyün parlament seçkilərinə qədər artacağı da istisna olunmur. Müsavat başqanının sabiq müşaviri Yadigar Sadıqlı “Facebook” profilində paylaşım edib və başqan Arif Hacılını bir sıra ittihamlara məruz qoyub. Belə ki, Müsavat partiyasının 88 saylı seçki dairəsindən deputatlıq namizəd irəli sürdüyü Aqil Məmmədov ətrafinda gedən müzakirələri izlədiyini yazan Y.Sadıqlı, ona qarşı ittihamlara cavab olacaq, alababat bir arqument görmədiyini də qeyd edib. Onun fikrincə, həmin şəxs 2005-ci ildə həbs olunan Ruslan Bəşirliyə qarşı yalan ifadələr veribmiş: “Ən maraqlı da odur ki, R.Bəşirlinin vəkili Müsavat partiyasının indiki başqan müavini və divan üzvü Osman Kazimov olub.

Yeni “bilməmişik”, “xəbərimiz olmayıb” zımov da, indi Ruslan Bəşirliyə yazır ki, kimi arqumentlərə yer qalmır. Üstəlik, O.Ka-

Şüb. Görəsən, bu hadisənin A.Mahmudov Müsavatdan namizəd olanda deyil, nə zaman xatırlanılacaqdı?”

“Hansi səbəb, hansi motiv sizi məcbur edir belə adamı partiyaya qəbul edib, hələ namizədiyini də irəli sürəsiniz?”

Yadigar Sadıqlı statusunda partiya rəhbərliyinə suallar da ünvanlayıb: “Niyə axı, niyə? Hansı səbəb, hansi motiv sizi məcbur edir belə adamı partiyaya qəbul edib, hələ namizədiyini də ireli sürəsiniz? Ziyani göz

önündə olan bu addımın uduşu nədir?” Keçmiş başqan müşaviri bu dəfə də suallarının cavabsız qalacağına əmin olduğunu bildirib və əlavə edib ki, Arif Hacılı, uzağı, onu deputat olmaq üçün bu cür fikirlər səsləndirməkdə ittihəm edəcək: “Bilirəm, heç nəyə cavab verməyəcəksiniz. Əksinə, A.Hacılı daxildə təbliğat aparacaq ki, Yadigar deputat olmaq üçün Müsavata (rehbərliyə yox, Müsavata!) hücum edir. Ölümde fəaliyyəti var axı... Bəlkə İ.Qəmbər “müberizə həkimiyətə Müsavat arasında gedir” kimi növbəti aforizm də deyəcək. Amma bununla vəziyyət dəyişmiş ey, Müsavatı günü-gündən biabır edirsiniz.”

Göründüyü kimi, müsavatdaxili cəxnaşmalar, hətta seçkilər ərefəsində də davam edir və bu reallıq, eyni zamanda, də bir faktı təsdiq edir ki, bu xəmir hələ çox su aparacaq, hətta seçkilərə qədər, xüsusilə də seçkilərdən sonra adıçəkilən siyasi təşkilatdan qopmaların, qarşıdurmaların və ziddiyətli mövqelərin sayı artmaqdə davam edəcək.

Rövşən RƏSULOV

XVII əsrin sonları, XVIII əsrin əvvəllərindən etibarən geniş auditoriyalarda yayılan fəlsəfi nəzəriyyələrdə insana ən ali varlıq kimi yüksək qiymət verilməyə başlanmış, onun hüquq və vəzifələrinin insana layiq şəkildə formalaşdırılmasına təşəbbüs göstərilmişdir. Vaxtilə bəşəriyyətin ən böyük tarixi hadisəsinə çevrilən 1789-cu il böyük Fransa inqilabının məntiqi sonluğu olan "İnsan və Vətəndaş Hüquqları Bayannaməsi" insan hüquqları sahəsində ilk yazılı deklarasiya kimi, iki əsr dən çoxdur ki, insan hüquq və azadlıqlarına dair konvensiya, Konsitutisiya və qanun layihələrinin fundamental bazası kimi istinad mənbəyi rolunu oynayır.

İnsan hüquqları anlayışının fəlsəfi əsaslarının işləniləbiləri, hazırlanması son üç əsrin payına düşür. XVIII əsr dən etibarən, Avropana insan hüquqları nəzəriyyələri təşəkkül tapmağa başlamış, insan və vətəndaş hüquqları meydana çıxmışdır. Siyasi hüquqlar - ümumi seçkilər, gizli səsverme, respublika quruluşu, xalq özünüdürəsi, cəmiyyət və birləşkərin sərbəstliyi, siyasi həyatda və hakimiyət sisteminde iştirak etmək və s. XIX əsr dən əldə edilmişdir. XX əsr isə, bütün bu hüquqları sırasına sosial hüquqları əlavə etmiş, insan hüquqları ideyası və həmin ideyanın həyata keçirilməsi təcrübəsi ötən əsr dən bütün dünənya yayılmışdır.

Bəşəriyyətin təkamül prosesi, əslində, insan hüquq və azadlıqlarının düşüncələrdən, xeyaldan gerçəkliyə çevrilən prosesində müşahidə olunan mübarizələr tərixidir. Özündərkdən özüntüdən uzanan keşməkeşli yollarla irəliliyərək, dünyada onun maddi və mənəvi varlığını məhdudlaşdırmağa yönəlmış maneələri, sədləri dəfə etməye çalışan insan daim haqq-ədalət axtarışında olmuş, ədalətli cəmiyyət, ilk növbədə, daxili azadlığını təmin edəcək demokratik dövləte qovuşmaq üçün mücadile aparmışdır.

Müsər dövrədə insan hüquq və azadlıqları sahəsində qazanılan nailiyyətlər dövlətlərin ümumi inkişaf səviyyəsini, iqtisadi-siyasi potensialını müəyyənləşdirən başlıca amillərdən biridir. İndi bütün sivil cəmiyyətlərde insan haqlarının təminatı və ümuməşəri humanist dəyərlərin bərqərar olmasına, eləcə də, bu sahə üzrə ixtisaslaşma demokratik institutların fəaliyyətinə xüsusi qayğı ilə yanaşılır. İnsan hüquq və azadlıqlarının təminatı bəşəriyyətin demokratik inkişafının ayrılmaz hissəsinə, mənəvi-hüquqi, siyasi ideallarının ali təzahürünə çevriləməklə, vətəndaş cəmiyyətinin yetkinliyinin başlıca meyarı kimi çıxış edir. Bu dəyərlər özündə ciddi təbliğat-siyyəsi məzmun ehtiva etməklə, dövlətlərin beynəlxalq nüfuzunun formallaşmasına da müüm təsir göstərir.

İnsan hüquqları şəxsiyyət varlığını ifadə edən, müəyyən normativ strukturlu xassə və xüsusiyyətlərə, onun həyatını, o cümlədən, cəmiyyət, dövlət və digər fərdlərlə qarşılıqlı münasibətinin ayrılmaz və zəruri vasitəsidir.

İnsan hüquqları anlayışı bugün dünyada ictimai inkişaf prosesini istiqamətləndirdən ən müüm anlayışlardan biridir. İnsan hüquqları ciddi elmi araşdırmacların predmetinə, daxili siyasetlə bağlı qızığın müzakirə və mübahisələrin mövzusuna çevrilmiş, dünyadan ekse olkələrində insanın mövcudluğunu və milli inkişafın vacib şərti kimi qəbul olunmuş, hüquqi dövlət qurucusunun qoy-

nun başlıca meyarlarından biri kimi tanınmış, demokratikləşmə proseslərinin geniş vüsət aldığı müsər dövrümüzə praktiki dəyişikliklərin mərkəzinə keçmişdir. İnsan, onun ləyaqət və qabiliyyətinin daim inkişaf etdirilməsi üçün yaradılmış şərait, demokratikləşmənin başlıca istiqamətlərini təşkil etməkdir.

İnsan hüquqları anlayışının bugünkü mənzəresi ikinci Dünya müharibəsi zamanı və müharibədən sonra ilk illərdə formallaşmışdır. Müharibə gedən dövrədə antihitler koalisiyasına daxil olan ölkələrin başçıları bəyan etmişlər ki, insan hüquqlarının qorunması və bu hüquqlara təminat verilmesi onların müharibəde qarşıya qoymalarla başlıca məqsəddir. 1945-ci il Nürnberg Məhkəməsində də müttefiqlər naziş liderlərinin cinayətlərini eks etdirən siyahıya "insaniyyət qarşı cinayəti" də daxil etmişlər. 1948-ci ildə insan hüquqları ideyası BMT-nin Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsində və həmin bəyannamədən irəli gələn çoxsaylı beynəlxalq sazişlərdə öz eksini tapmış, o vaxtdan etibarən "insan hüquqları" anlayışı bütün dünyaya yayılmış, bu, azad və ləyaqətli yaşayış uğrunda mübarizə aparan insan üçün əsas ilhamverici ideyaya çevrilmişdir...

duğu yolla Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında inamlar irəliyələr və ardıcıl uğurlar qazanır.

Ulu Önder Heydər Əliyevin bu sahədə ən böyük əməyi, məhz müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyasının hazırlanması və qəbuludur. 1995-ci il noyabrın 12-də xalq Ümummilli Liderin bu təşəbbüsünü dəstəklədi. Müstəqil dövlətimizin ilk Konstitusiyasının pre-ampulandası Ulu Önder göstərər ki, "Azərbaycan xalqı özünün çoxesrlik dövlətçilik ənənələrini davam etdirərek, bütün cəmiyyətin ve hər kəsin firavanhının təmin edilməsini arzulayaraq, ədalətin, azadlığın və təhlükəsizliyin bərqərar edilməsini istəyərək, keçmiş, indiki və gələcək nəsillər qarşısında öz məsuliyyətini anlayaraq, suveren hüquqlardan istifadə edərək, Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyyini və ərazi bütövlüyünü qoruyaraq, xalqın iradesinin ifadəsi kimi qanunların alılıyini təmin edən hüquqi-dünyəvi dövlət quruculuğunu bəyan edir. Başqa sözlə, öz tarixi müstəqilliyyini bərpa etmiş Azərbaycan Respublikası hüquqi-demokratik və dünyəvi dövlət quruculuğunu inkişaf yolu seçib. Konstitusiyanın 7-ci maddəsinin III hissəsinə əsasən, dövlət hakimiyətinin qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyətinə böyük təsbit edilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

İnsan haqlarının müdafiəsinin Azərbaycan modeli

Bu ali məqsədin müəyyənləşdirilməsi, onun həyata keçirilmə mekanizmlərinin tapılması və reallaşdırılması, sözügedən sahədə hüquqi bazarın yaradılması isə, müstəqil dövlətimizin qurucusu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu Önder Heydər Əliyev Azərbaycanda hakimiyətə gəldikdən sonra ölkədə hüquqi dövlət quruculuğu sahəsində ardıcıl, sistemli və gələcəyə hesablanan İslahatlara start verildi. Azərbaycanın bu gün dünyada müstəqil, hüquqi və demokratik dövlət kimi tanınması, ölkə vətəndaşlarının hüquqlarının, azadlıqlarının təmin edilməsi, müdafiə olunması, məhz Ümummilli Liderin adı ilə bağlıdır. Ulu Önder Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi möhkəmlənməsi və demokratik inkişaf yolu ilə inamlarla rəfləməsi üçün görüyü işlər barədə çox fikirlər səsləndirilsə də, gənc nəslin Onun fəaliyyətinə dair mütemadi biliklər əldə etməsi, bugünkü zamanımızın tələbidir. Çünkü Azərbaycan, məhz müstəqil dövlətmizin qurucusunun qoy-

Beləliklə, keçmiş Sovet konstitusiyalarından fərqli olaraq, ilk dəfə konstitusiyamızda dövlət hakimiyətinin bölgüsü prinsipi həyata keçirilib. Ümumiyyətə, konstitusiyanın III fəsli (24-71-ci maddələr), bütövlükdə, yeni 158 maddədən 48-i insan və vətəndaş hüquqlarına və azadlıqlarına həsr edilib. Konstitusiyanın 71-ci maddəsində insan və vətəndaş hüquqlarına və azadlıqlarına təminat verilir. Konstitusiyada təsbit edilmiş insan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını gözləmək və qorumaq qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyəti orqanlarının borcu hesab edilir. Həmin maddədə, daha sonra göstərilir ki, insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının həyata keçirilməsini heç kəs məhdudlaşdırma, konstitusiyanın heç bir müddəası, insan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının leğvinə yönəldilmiş müddəə kim təfsir edilə bilər. Azərbaycan Respublikasının ərazisində insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqları birbaşa qüvvədir.

İnsan hüquqlarının və azadlıqlarının müdafiəsi haqqında Konvensiyaya dair 3 may 2002-ci ildə Vilnüs şəhərində qəbul edilmiş 13 sayılı protokolun 1-ci maddəsində göstərilir ki, ölüm cəzası leğv olunur, heç kəs belə cəzaya məhkum edilə və ya edam oluna bilməz. Lakin hələ bundan 4 il əvvəl 1998-ci ildə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Şərqdə, ilk dəfə olaraq, ölüm cəzası leğv edilib. Bu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin humanist ideyalara sadıqlılığını bir daha təsdiq edir. Ölkəmizdə insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi işində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1998-ci il fevral ayının 22-də imzaladığı "İnsan və vətəndaş hüquqları və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında" Fərmanı və 18 iyun 1998-ci il tarixli Sərancamı ilə təsdiq edilmiş "İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair" Dövlət Proqramı mühüm rol oynayır.

Ulu Önder Heydər Əliyev insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təminatının müdafiəsin-

də məhkəmə hakimiyətinin rolunu artırmaq üçün ciddi İslahatlar aparır. Ölkədə hakim kopusunun formallaşmasında tamam yeni üsul və metodlardan istifadə edilir. Hakim vəzifəsinə ədalətli və şəffaf seçim məhkəmə-hüquq İslahatlarının keyfiyyətə aparılmasına təkan verib. Onun rəhbərliyi altında Azərbaycan dünyada insan hüquq və azadlıqlarının təməl prinsipi kimi qəbul edilən ən müüm beynəlxalq Konvensiyalara da imza atıb.

Azərbaycan 2001-ci ildən İnsan Haqları üzrə Konvensiyaya qoşulub. Konvensiyanın 46-ci maddəsinin, müvafiq olaraq, Avropa Məhkəməsinin Azərbaycana münasibətdə qəbul edəcəyi qərarlar qəti olmaqla, bütün dövlət orqanları, o cümlədən, məhkəmələr üçün məcburidir. Həmin maddənin tələbinin pozulmaması üçün dövlətde müvafiq mexanizm olmalıdır, milli məhkəmələr tərəfindən Avropa Məhkəməsinin prezident hüququna müraciət edilməlidir.

**VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru**

BSU-da silsilə seminarlar keçirilib

Bakı Slavyan Universitetində ERASMUS+(PETRA) layihəsi çərçivəsində yaradılmış Təlim və Tədris Mərkəzində silsilə seminarlar keçirilib. Seminarlar çərçivəsində Rus dili və onun tədrisi metodikası kafedrasının dosent əvəzi Raziyyə Balayeva tərəfindən "Rossiyskie narodi tyurksoqo proisxodjeniya" (Rusyanın türk mənşəli xalqları) mövzusunda seminar keçirilib. Seminarada Rusiya ərazisində yaşayan türk xalqlarının tarixi, mədəniyyəti, müasir dövrümüzdəki vəziyyətləri haqqında məlumat verilib və dinləyiciləri maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

"Dinləmə dərslerinin teşkil edilməsi və bu zaman vacib olan bacarıqların formalaşması" mövzusunda növbəti seminar Xarici dillər kafedrasının müəllimi Simnare Cəbrayılova tərəfindən aparılıb. Seminar çərçivəsində dinləmə dərslerinin təşkili qaydaları müzakirə olunub. Müəllim S. Cəbrayılova bildirib ki, bu dərslerin teşkili üçün xüsusi metodlardan istifadə edildiyi zaman dərsin məhsuldarlığı da-ha da artır. Dinləyicilər "3 addımda dinləmə" metodu ilə tanış olublar. Sonda verilən tapşırıqlar praktik şəkildə yerinə yetirilib.

Daha bir maraqlı disput-mühazirə isə Rus ədəbiyyatı tarixi kafedrasının dosenti Kəmalə Umudova tərəfindən aparılıb. "Dostoyevski yaradıcılığında obrazın quruluşu "Yoxsul insanlar" romanı" mövzusunda mühazirəyə universitetin müəllim və tələbələri qatılıb. K.Umudova Dostoyevskinin yaradıcılığına, onun ilk bədii əsəri olan "Yoxsul insanlar" a qarşı həm tənqidçi, həm de oxucu tərəfindən birtərəfli yanaşmanın düzgün olmadığını qeyd edib.

Dosent K.Umudova Dostoyevskinin ədəbiyyat haqqında düşüncələrinə, onun gənc yaşılarından başlayaraq, dərin antropoloji axtarışlarda olduğuna diqqət yetirib, yazıçının realist üslubunun özüne-məxsusluğunu təmin eden mənəvi dəyərlər sistemini Makar Devüşkin obrazı ətrafında geniş təhlil edib. Dostoyevskinin əsərində, ənənəvi süjet anlayışından fərqli olaraq, hadisələrin insanlar arasında münasibətlər, kommunikativ əlaqələr üzərində qurulmasından, "Yoxsul insanlar" romanının bədii mənzərəsində "yazı", "kitab", "yazıcı" konceptlərinin rolunu öne çıxaran mühazirə dinləyicilər tərəfindən maraqla qarşılıqlı.

Mühazirə müzakirələrə davam edib.

ZÜMRÜD

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Təsviri incəsənət müəllimliyi ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Sərdərova Fərqanə Etibar qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Riyaziyyat müəllimliyi ixtisası üzrə IV kurs tələbəsi Əhmədova Şəbnəm Əfəqan qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

X X X

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Fizika müəllimliyi ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Kərimova Elnarə Allahverdi qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavini:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələrin "Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliyklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600

Ses

Son sahifə

21 dekabr

"Qarabağ naminə danış" adlı videoçarxın təqdimatı keçirildi

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Nəşriyyəti rayon təşkilatında "Qarabağ naminə danış" adlı videoçarxın təqdimatı və ilin yekunlarına həsr olunmuş tədbir keçirildi. İlk olaraq, rayon təşkilatı tərəfindən hazırlanmış "Qarabağ naminə danış" adlı videoçarx iştirakçıları təqdim edilib.

Tədbirdə çıxış edən YAP Nəşriyyəti rayon təşkilatının sədri Məlahət İbrahimqızı ölkəmizin inkişafının Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirildiyi siyasi kurşun Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi ilə bağlı olduğunu bildirdi. Azərbaycanın dinamik inkişafını qeyd edən rayon təşkilatının sədri ölkəmizdəki əsaslı dəyişikliklərin ve inkişafın bütün bölgələrimizi əhatə etdiyini diqqət çekən M.İbrahimqızı, son 16 ilde Azərbaycanın qürur doğuran səhifələrini təşkil etdiyini qeyd etdi.

M.İbrahimqızı ölkəmizdə dövlət başçısının rəhbərliyi ilə islahatların aparıldığı diqqətən çəkərək, 2003-cü ildə Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirəcəyini bəyan edən Prezident İlham Əliyevin apardığı siyaset nəticəsində, respublikamız siyasi-iqtisadi və mədəni mərkəz, qlobal enerji və nəqliyyat layihələrinin təşəbbüskarı və fəal iştirakçısı, mötəber beynəlxalq tədbirlərə uğurla ev sahibliyi edən ölkə kimi tanınıb.

Rayon təşkilatının sədri M.İbrahimqızı Cənab Pre-

zidentin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınmasına xüsusi diqqət yetirdiyini və bütün xarici səfərlərdə, eləcə də, paytaxtında keçirilən çoxsaylı görüşlərde Ermənistanın hərbi təcavüz məsələsini daim öne çəkdiyini bildirdi. O, cari il oktyabrın 3-də Soçi şəhərində "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun keçirdiyi ənənəvi tədbirdə Prezident İlham Əliyev növbəti tarixi çıxışını diqqətən çəkərək, ölkə rəhbərinin hər bir çıxışının bugünkü gənclərin formalşamasında çox böyük önəmi olduğunu bildirdi.

Rayon təşkilatı tərəfindən rayon ərazisində yerləşən ali məktəblərdə təhsil alan gənclər arasında "Qa-

rabağ Azərbaycandır!" mövzusunda inşa-yazı müsabiqəsinin keçirildiyini diqqətən çəkərək, müsabiqədə 3000-dən çox gəncin iştirak etdiyini bildirdi.

Tədbirdə qalib olan gənclərə diplomlar təqdim olundu. Birinci yerin qalibi isə rayon təşkilatı tərəfindən təqəußid təyin edilib. Daha sonra YAP-in həyata keçirdiyi layihələrdə iştirakına görə bir neçə şəxslə təşəkkürnameler təqdim olundu.

Tədbirdə çıxış edən rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Aydin Heyderov hər bir Azərbaycan gəncinin dövlətlimizin qorunmasına, onun inkişafında, ərazi bütövülüyünün bərpasında borcu və məsuliyyəti olduğunu bildirdi.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Cəkiliş zamanı həlak olan kaskadyorum ailəsi 8,6 milyon dollar alacaq

ABŞ-ın Atlanta (Corciya ştatı) şəhər məhkəməsi 2017-ci ildə "Gəzən ölü" çoxseriyalı bədii filmin çəkilişləri zamanı həlak olan kaskadyorum ailəsinə 8,6 milyon dollar təzminat ödənməsi barədə qərar qəbul edib. Bu barədə "Los Angeles Times" qəzeti yazır. Qəzeti yazdıqına görə, filmin çəkilişləri zamanı 33 yaşı Con Berneker yeddi metr hündürlükdən xüsusi vasitələrlə qorunmayan yerə yığıllaraq həlak olmuşdu. Həmçinin çə-

kilişlərde tecili tibbi yardım maşını olmadığı üçün kaskadyor xəstəxanaya 30 dəqiqə sonra helikopterlə çatdırılmışdı.

Serialın çəkilişləri ilə məşğul

olan "AMC Network" telekompaniyasının nümayəndəsi hadisəni faciəvi təsadüf adlandırb və adətən çəkilişlərin tehlükəsizlik tələblərinə uyğun təşkil olunduğunu bildirib. Lakin vəkil məhkəməni kaskadyorum fəndi icra etdiyi zaman kompaniyanın lazımı tehlükəsizlik səviyyesini təmin etmədiyinə inandırmağa müvəffəq olub. Təcrübəli kaskadyor Con Berneker "Rədd ol" və "Logan" filmlərinin çəkilişlərində də iştirak etmişdi.